

REDAKCJA
tel. 662 061 331

ODWIEDŹ NASZ PORTAL

RYPIN-**CRY**.PL

Bieżące informacje
z regionu
pod Twoją ręką

POWIAT

Dumni
z rozwoju regionu

str. 2 - Aktualności

GMINA RYPIN

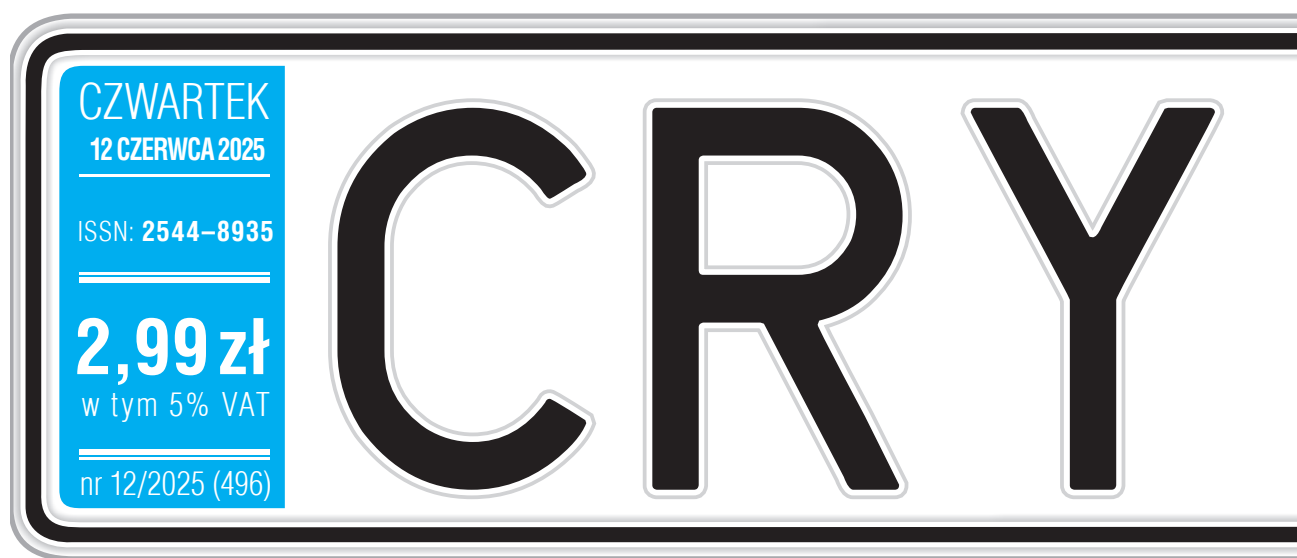
Wspólna praca
na rzecz gminy

str. 4 - Aktualności

GMINA BRZUZE

Nowy kompleks
sportowy w Ugoszczu

str. 5 - Aktualności

DWUTYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO

Wrze ws. spalarni. Inwestor wyszedł

GMINA RYPIN ➤ W czwartek 5 czerwca w świetlicy wiejskiej w Puszczy Miejskiej odbyło się spotkanie poświęcone planowanej budowie spalarni odpadów niebezpiecznych w tej miejscowości. Już od pierwszych minut dało się wyczuć ogromne emocje towarzyszące inwestycji, które szybko przerodziły się w burzliwą dyskusję

Padły ostre słowa, których ze względu na szacunek dla naszych czytelników nie przytoczymy. W atmosferze napięcia główny inwestor przedsięwzięcia opuścił salę, co tylko zaogniło nastroje i wzburzyło zgromadzonych. Uczestnicy spotkania nie kryli rozczarowania faktem, że zebranie zorganizowano dopiero po zakończeniu procedur administracyjnych – ich zdaniem o trzy lata za

późno – bez wcześniejszych, realnych konsultacji społecznych.

Zaskoczenie wśród uczestników spotkania wywołał również fakt, że w roli ekspertów wystąpili wyłącznie przedstawiciele firmy odpowiedzialnej za projekt spalarni odpadów niebezpiecznych w Puszczy Miejskiej. Jak podkreślali mieszkańcy oraz osoby zainteresowane tematem, eksperci ci nie byli w stanie udzielić odpowiedzi

na kluczowe pytania dotyczące lokalizacji inwestycji oraz jej potencjalnej uciążliwości dla otoczenia.

Tymczasem to właśnie te kwestie budzą największe obawy wśród lokalnej społeczności – nie zaś aspekty stricte techniczne czy budowlane, które były głównym przedmiotem przygotowanej przez firmę prezentacji. W związku z tym próba jej przedstawienia spotkała się z wyraźnym brakiem akceptacji ze strony zebranych. W związku z brakiem merytorycznej dyskusji oraz udziału niezależnych specjalistów uczestnicy spotkania zwrócili uwagę, że wiele istotnych pytań pozostało bez odpowiedzi. Mieszkańcy pytali m.in. o powody wyboru lokalizacji inwestycji, możliwe zagrożenia dla zdrowia i środowiska, zabezpieczenia przed skażeniem i awariami, a także o konkretne dane dotyczące emisji spalin i sposobu składowania odpadów niebezpiecznych.

dokończenie na str. 31

Rypin

Na kradzionym nie pojedzie

Kryminalni zatrzymali włamywacza i częściowo odzyskali skradzione mienie już dzień po zgłoszeniu. Podejrzany okazał się 34-latek z powiatu rypińskiego. Mężczyzna usłyszał zarzuty i został objęty dozorem policyjnym. Grozi mu do 10 lat więzienia.

W miniony poniedziałek (2.06) policjanci otrzymali zgłoszenie od jednej z rypińskich firm, że ktoś włamał się na ich teren i ukraść 240 litrów oleju napędowego o wartości ponad 1.000 złotych. Sprawą zajęli się kryminalni, którzy od razu przystąpili do zbierania dowodów.

— Na tej podstawie już następnego dnia, tj. we wtorek (3.06) wytypowali 34-latkę z powiatu rypińskiego. Podczas przeszukania jego miejsca zamieszkania policjanci znaleźli część skradzionego paliwa, które zabezpieczyli,

a mężczyznę zatrzymali. Dodatkowo kryminalni ustalili, że nie był to jego jednorazowy wyskok. Jak się okazało, 34-latek w lutym, a także w kwietniu włamał się również do tego samego obiektu i łącznie ukraść 400 litrów paliwa — podaje KPP Rypin.

Jeszcze tego samego dnia mężczyzna usłyszał trzy zarzuty i decyzją prokuratora został objęty policyjnym dozorem. Za kradzież z włamaniem, o której jest podejrzany, kodeks karny przewiduje do 10 lat więzienia.

(ak), fot. KPP Rypin

Dumni z rozwoju regionu

POWIAT ▶ Radość, energia i dobra muzyka – tak wyglądało święto powiatu rypińskiego. Pierwszy czerwcowy weekend upłynął pod znakiem wspólnego świętowania mieszkańców powiatu rypińskiego

Koncertы, spotkania i rodzinne atrakcje stworzyły atmosferę, która na długo pozostanie w pamięci uczestników. Obchody rozpoczęła uroczysta sesja rady powiatu w Rypińskim Domu Kultury. W trakcie wydarzenia wręczono nagrody pn. Diamenty Powiatu Rypińskiego w pięciu kategoriach: Kultura: Chór Belcanto; Przedsiębiorca: Biogazownia Rypin; Rolnik: Beata i Piotr Makowscy; Sport: Powiatowo-Miejski Szkolny Związek Sportowy w Rypinie; Super Diament: Miasto Rypin.

Nagrodzeni wyróżniają się skutecznym działaniem, sukcesami oraz wkładem w rozwój i promocję powiatu. Uroczystość uświetnił występ Zespołu Pieśni i Tańca „Blichowiacy” z partnerskiego powiatu łowickiego.

Wieczorem na stadionie MOSiR w Rypinie odbył się blok muzyczny.

Na scenie wystąpili uczniowie Zespołów Szkół nr 1, 2 i 3, Szkoły Muzycznej I stopnia, wokaliści ze Studia Twórczości Artystycznej START oraz Muzycznej Strefy Natalia Woźnicka. To była prawdziwa uczta dla ucha i dowód na to, ile muzycznego talentu drzemie w naszym regionie.

Następnie publiczność porwali swoimi występami Monika Lewczuk i Kubańczyk, serwując sporą dawkę muzycznej energii. Podczas bloku koncertowego wręczono także nagrodę pn. „Pomocną Dłoń”, którą otrzymała Komenda Państwowej Straży Pożarnej w Rypinie.

Następnie starosta rypiński Jarosław Sochacki wraz z członkami zarządu powiatu – wicestarostą Moniką Kalinowską oraz Krzysztofem Szalkowskim – przekazali czek na kwotę 10 000 zł dyrektorowi Zespołu Szkół nr 5 w Rypinie

Jarosławowi Tomkowskiemu za wygraną szkoły w konkursie pn. „Złote Skrzydła Zarządu Powiatu”. Fundusze zostaną przeznaczone na stworzenie pracowni stolarsko-przyrodniczej w szkole.

W sobotę teren przy parkingu Rypińskiego Centrum Sportu w Rypinie zamienił się w przestrzeń rodzinnej integracji. Podczas pikniku oficjalnie otwarto zadaszenie nad boiskiem wielofunkcyjnym przy Zespole Szkół nr 2 im. Unii Europejskiej. Na uczestników czekały animacje dla dzieci, gry, pokazy, dmuchańce oraz poczęstunek.

Niedziela upłynęła pod znakiem sportowej rywalizacji i strażackich emocji. Na stadionie MOSiR odbyły się IV Powiatowe Zawody Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych, a oficjalne zakończenie obchodów miało miejsce podczas mszy świętej w intencji mieszkańców w Parafii Świętej Trójcy w Rypinie.

– Dziękuję wszystkim, którzy byli częścią tego święta. Chcemy wspólnie cieszyć się z tego, co nas łączy, pielęgnować lokalną tożsamość i budować więzi. Dni Powiatu Rypińskiego to nie tylko tradycja, ale także wyraz dumy z rozwoju naszego regionu – inwestujemy, wspieramy lokalne inicjatywy i budujemy silną wspólnotę – podkreślił starosta rypiński Jarosław Sochacki.

(ak)

fot. nadesłane

Gmina Rypin

Ku czci Sławomira Malinowskiego

29 maja w Szkole Podstawowej im. Marii Skłodowskiej-Curie w Stępowie odbyła się wyjątkowa uroczystość poświęcona pamięci Sławomira Malinowskiego – długoletniego dyrektora tej placówki, pedagoga, samorządowca i zasłużonego działacza społecznego.

W wydarzeniu uczestniczyła delegacja Urzędu Gminy Rypin z wójtem Januszem Tyburskim na czele, a także społeczność szkolna, przedstawiciele władz lokalnych, rodzina i przyjaciele zmarłego. Głównym punktem uroczystości było odsłonięcie tablicy pamiątkowej poświęconej Sławomirowi Malinowskiemu, który pełnił funkcję dyrektora szkoły w Stępowie w latach 2011–2024. Był nie tylko szanowanym nauczycielem i wychowawcą, ale przede wszystkim człowiekiem oddanym sprawom edukacji oraz lokalnej społeczności.

Jego ścieżka zawodowa i publiczna obejmowała również pracę w rypińskich szkołach oraz wieloletnie zaangażowanie w działalność samorządową. W 2010 roku został wybrany radnym Rady Miasta Rypin, w 2014 roku objął funkcję wiceprzewodniczącego, a od 2018 roku do

2024 roku pełnił funkcję przewodniczącego Rady Miasta. Był osobą cenioną za rzetelność, kulturę osobistą oraz konsekwencję w działaniu na rzecz dobra wspólnego.

Uroczystość w Stępowie miała wyjątkowy, pełen wzruszeń charakter. W przemówieniach wspominano jego życzliwość, otwartość na ludzi i ogromne zaangażowanie w życie lokalnej społeczności. Uczniowie, nauczyciele i zaproszeni goście uczcili jego pamięć chwilą ciszy oraz symbolicznym złożeniem kwiatów. Tablica pamiątkowa, która zawisła w murach szkoły, stanowi nie tylko wyraz wdzięczności, ale i trwałe przypomnienie o człowieku, który pozostawił po sobie głęboki ślad – w sercach uczniów, współpracowników i mieszkańców naszego powiatu.

(AdWo)

fot. nadesłane

Dom Dziecka czeka remont

RYPIN ▶ Starostwo Powiatowe w Rypinie ogłosiło przetarg na remont elewacji budynku Domu Dziecka znajdującego się przy ul. Mławskiej 54 oraz na wymianę w nim okien i drzwi zewnętrznych

Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem, jeszcze w tym roku gmach Domu Dziecka zmieni się nie do poznania. W ramach przedsięwzięcia elewacja zostanie oczyszczona, ubytki uzupełnione i będzie pomalowana na złąamaną biel. Założono, że jej część zostanie pokryta w 20 pro-

centach elementami z tworzywa sztucznego imitującymi drewno, nie wiadomo po co, bo to już mocno oklepany sposób pstrzenia budynków.

Stare okna zastąpią nowe z PCV, które na zewnątrz będą antracytowe, a wewnątrz białe. Taką samą kolorystykę zyskają

aluminiowe drzwi zewnętrzne oraz parapety z PCV. W oknach pojawią się białe rolety.

W przypadku występowania po myciu elewacji zagrzybienia będzie wykonany oprysk środkiem grzybobójczym. Po uzupełnieniu ubytków powierzchnie ścian zostaną zagruntowane i pomalowane farbami silikonowymi. Stalowe balustrady balkonów będą również oczyszczone i pokryte antracytowymi farbami antykorozyjnymi.

We wszystkich pomieszczeniach, oprócz części biurowej i kuchennej, ma być możliwość demontażu klamek okiennych lub będzie zastosowany system trwale blokującego możliwość otwierania okien. W gabinecie dyrektorki zostanie zainstalowany klimatyzator.

Tekst i fot. (jd)

Region

Będą modernizacje dróg

Urząd Marszałkowski w Toruniu poinformował o podpisaniu kolejnych umów na remonty dróg na blisko 50 mln zł. Środki pochodzą głównie z unijnego dofinansowania. Skorzysta na tym również nasz powiat.

Duży zakres prac obejmie drogę wojewódzką nr 557 w powiecie rypińskim i lipnowskim pomiędzy Starym Kobrzyńcem i Janiszewami, gdzie zostanie wyremontowany sześciokilometrowy odcinek. W ramach zadania będą ułożone nowe warstwy nawierzchni, odnowione zjazdy na posesje i pola, pogłębione rowy odwadniające, wyremontowane pobocza oraz dwie zatoki auto-

busowe. Poza tym zostaną zbudowane cztery perony przystankowe, a oznakowanie poziome i pionowe będzie odtworzone.

Za prace ma odpowiadać Zakład Drogowo-Budowlany z Rogowa z powiatu toruńskiego, z którym została już podpisana umowa o wartości 11,7 mln złotych. W ubiegłym roku na tej trasie został gruntownie wyremontowany przez Województwo

Kujawsko-Pomorskie dwukilometrowy odcinek na wjeździe do Rypina.

Kontynuowane są też prace na drodze nr 560 pomiędzy Dylewem a Zakroczem w naszym powiecie. Wykonawcą jest Przedsiębiorstwo Robót Drogowych z Lipna. – Efekty naszych działań w obszarze infrastruktury drogowej są widoczne w każdym powiecie. Poza dużymi inwestycjami realizujemy kilkadziesiąt mniejszych zadań, które poprawiają bezpieczeństwo wszystkich użytkowników dróg – zaznacza marszałek Piotr Całbecki.

Województwo Kujawsko-Pomorskie przeznaczyło na inwestycje drogowe w najbliższych latach ponad 2 miliardy złotych. Znaczna część tych środków pochodzi z Unii Europejskiej. Pociągające, że nasz powiat też z nich skorzysta.

Tekst i fot. (jd)

Powiat

Narada w sprawie ścieżki

W marcu tego roku informowaliśmy, że Starostwo Powiatowe stara się o budowę ścieżki pieszo-rowerowej na trasie Rypin – Osiek. W tej sprawie spotkali się w czwartek 5 czerwca samorządowcy z powiatów rypińskiego i brodnickiego.

Rypin z Osiekiem łączy odcinek drogi wojewódzkiej nr 560 długości niecałych 13 kilometrów, wobec czego budowa ścieżki leży w gestii Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu. Po podpisaniu umowy z Województwem Kujawsko-Pomorskim i wykonaniu projektu postępowanie przetargowe ma potem przeprowadzić rypińskie starostwo. Proces wyboru wykonawcy i opracowania dokumentacji potrwa około dwóch lat.

W spotkaniu w sprawie ścieżki uczestniczyli m.in.: starosta rypiński Jarosław Sochacki, starosta brodnicki Paweł Szramka, Mariusz Badaczewski – dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych w Brodnicy,

burmistrz Rypina Paweł Grzybowski, wójt gminy Osiek Paweł Chudy, Piotr Pawłowski – dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych w Rypinie oraz przedstawiciel gminy Rypin.

Samorządy zaangażowane w przedsięwzięcie już uwzględniły w swoich budżetach środki na tę inwestycję. – Wspólne działania samorządów to przykład dobrej współpracy na rzecz rozwoju tak potrzebnej, bezpiecznej i nowoczesnej infrastruktury, która w przyszłości może znacząco poprawić komfort codziennego poruszania się mieszkańców – zaznacza starosta Jarosław Sochacki.

(jd)

Rypin

Komfortowo i bezpiecznie

Zakończono remont schodów przed budynkiem Zespołu Szkół nr 3 im. Bogdana Chełmickiego w Rypinie. Rok wcześniej zbudowano tam podjazd dla osób z niepełnosprawnościami.

– Każda, nawet pozornie niewielka inwestycja, ma ogromne znaczenie dla codziennego funkcjonowania naszych szkół. Cieszy mnie, że dzięki zaangażowaniu samorządu możemy systematycznie poprawiać warunki, w jakich uczą się i pracują mieszkańcy powiatu. Konsekwentnie inwestujemy w modernizację placówek oświatowych, mając na uwadze funkcjonalność i bezpieczeństwo użytkowników – podkreśla starosta Jarosław Sochacki.

Nowe wejście do Chełmickiego wręcz zachęca, by po podstawówce kontynuować w tej placówce naukę, tym bardziej, że na murze szkoły pyszną się dwie tarcze miesięcz-

nika „Perspektywy”, przyznawane w rankingach szkołom, których uczniowie zdali świetnie maturę i odnieśli sukcesy w olimpiadach. Technikum otrzymało srebrną tarczę za wyniki matur oraz brązową w rankingu szkół olimpijskich.

Starostwo wyremontowało schody ze środków własnych. Koszt przedsięwzięcia to 57 tys. Doliczając do tego ponad 130 tys. zł, które zapłacono za podjazd dla osób z niepełnosprawnościami wychodzi na to, że poprawa bezpieczeństwa i komfortu osób wchodzących do budynku i z niego wychodzących kosztowała niemal 190 tys. zł.

Tekst i fot. (jd)

Wspólna praca na rzecz gminy

GMINA RYPIN ➤ 27 maja, w rocznicę pierwszych demokratycznych wyborów samorządowych w Polsce z 1990 roku, odbyła się uroczysta sesja Rady Gminy Rypin, upamiętniająca 35-lecie działalności samorządu gminnego

To wyjątkowe wydarzenie stało się okazją do wspólnego podsumowania przemian gospodarczych i rozwojowych, jakie zaszły w gminie na przestrzeni trzech i pół dekady. Jubileusz 35-lecia Samorządu Gminy Rypin to czas refleksji nad osiągnięciami, ale też wyraz uznania dla wysiłku mieszkańców oraz władz samorządowych, które każdego dnia pracują na rzecz budowy lepszej przyszłości lokalnej społeczności.

W uroczystej sesji uczest-

niczyli radni rady gminy z przewodniczącym Markiem Śmiechewiczem, wójt Janusz Tyburski wraz z pracownikami urzędu, radny sejmiku Paweł Zgórzyński oraz przedstawiciele starostwa powiatowego, w tym sekretarz Aleksandra Błaszczak i radni powiatowi. Obecni byli również komendanci powiatowi straży pożarnej i policji, dyrektorzy szkół, biblioteki, kierownicy jednostek podległych gminie, sołtysi, a także członkowie i prezesi OSP oraz KGW.

Uroczystość rozpoczął koncert Kacpra Gawrońskiego, pianisty i studenta Akademii Muzycznej w Bydgoszczy, który zachwycił publiczność wykonaniem utworów muzyki klasycznej oraz filmowej, tworząc podniosłą i wzruszającą atmosferę. Podczas sesji Rada Gminy Rypin przyjęła specjalne stanowisko, w którym podziękowała wszystkim osobom, które przez lata budowały i umacniały polski samorząd – radnym, wójtom, sołtysom, urzędnikom, pracowni-

kom jednostek samorządowych oraz aktywnym mieszkańcom, bez których rozwój gminy nie byłby możliwy.

Wójt Janusz Tyburski w swoim przemówieniu podkreślił znaczenie przemian gospodarczych i społecznych, jakie miały miejsce na przestrzeni 35 lat działalności samorządu, zwracając szczególną uwagę na rolę wspólnoty i odpowiedzialności w tworzeniu małej ojczyzny. Zaznaczył, że praca na rzecz dobra wspólnego jest fundamentem dalszego roz-

woju gminy. Na pamiątkę jubileuszu wszyscy uczestnicy sesji otrzymali okolicznościowe monety, a na zakończenie zgromadzenia obejrżeli film dokumentujący najważniejsze wydarzenia i zmiany, jakie nastąpiły w gminie Rypin od 1990 roku. To wyjątkowe spotkanie było nie tylko podsumowaniem minionych lat, ale także inspiracją do dalszego działania i wspólnego budowania przyszłości naszej gminy.

(AdWo)

fot. nadesłane

Region

Nasi uhonorowani w województwie

Tegoroczny przełom maja i czerwca to czas świętowania 35. rocznicy odrodzenia samorządu terytorialnego. 27 maja 1990 roku Polacy poszli do urn, aby wybrać swoich przedstawicieli w miastach, gminach, powiatach.

W poniedziałek 9 czerwca w Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu odbyła się uroczysta sesja sejmiku województwa kujawsko-pomorskiego z udziałem parlamentarzystów, przedstawicieli administracji rządowej, lokalnych samorządów, służb mundurowych, wyższych uczelni i duchowieństwa.

– Z wdzięcznością i uznaniem patrzymy na tych, którzy przed 35 laty wierząc, że solidarny podział władzy między rządzącymi a społeczeństwem jest fundamentem silnej i demokratycznej Polski wprowadzili reformę samorządową. Była to jedna z najbardziej udanych reform po 1989 roku. To dzięki niej obywatele zyskali wpływ na kształt swojego najbliższego otoczenia. Samorząd, który działa blisko mieszkańców, który zna ich potrzeby potrafi działać szybko, sprawnie i skutecznie, o czym przekonał się w przypadku różnych kryzysów. Dobre samorządy rozumieją, że przyszłość zaczyna się dziś, bo zgodnie z myślą Einsteina „żyć powinniśmy dla dzisiaj, by mieć

nadzieję na jutro” – powiedziała przewodnicząca sejmiku województwa Elżbieta Piniewska.

– Ten, pierwszy po upadku PRL-u, w pełni demokratycznie wybrany organ władzy dokonał w istocie cudu. Na zgłiszczach odbudował zaufanie społeczne do władzy, aby wykorzystać potencjał obywateli, mieszkańców

wsi i miast do odbudowy ich małych ojczyzn. To one dziś składają się na wizerunek Polski solidarnej i gospodarnej. Ostatecznie samorząd okazał się gwarantem naszego rozwoju i, co najważniejsze, fundamentem naszej tożsamości narodowej, skarbem dziedzictwa kulturowego, sercem edukacji i wychowania

przyszłych pokoleń Polaków – podkreślił w swoim wystąpieniu marszałek Piotr Całbecki.

Cud cudem, ale trzeba było ostro wziąć się do pracy. Młode pokolenie nawet sobie nie wyobraża, jak wyglądał wówczas nasz kraj. Było szaro, brudno, smutno i niebezpiecznie. Samorząd się sprawdził stuprocen-

towo, jego zasługą jest w dużej mierze znaczny wzrost poziomu życia Polaków.

W trakcie uroczystej sesji sejmiku zostali wyróżnieni ci, którzy są w samorządzie od początku. Okazało się, że w województwie kujawsko-pomorskim jest takich osób 20, w tym 4 w naszym powiecie. Nieprzerwanie funkcje publiczne od 35 lat pełnią: Marek Długokęcki – radny gminy Rogowo, obecnie przewodniczący rady; Jan Koprowski – wójt gminy Brzuze; Barbara Nowakowska – wójt gminy Rogowo w latach 1990-2018, obecnie radna powiatowa; Stanisław Więclawski – radny gminy Wąpielsk.

Uroczystą sesję sejmiku województwa kujawsko-pomorskiego uświetnił występ wokalny Małgorzaty Manthey, uczennicy Państwowego Zespołu Szkół Muzycznych im Artura Rubinsteinina w Bydgoszczy i stypendystki marszałka województwa kujawsko-pomorskiego w dziedzinie kultury.

(jd), fot. Andrzej Goński/
UMWKP

Nowy kompleks sportowy w Ugoszczu

GMINA BRZUZE ➤ W grudniu 2022 roku została oddana do użytku hala sportowa przy Szkole Podstawowej im. Fryderyka Chopina w Ugoszczu. Tydzień temu oficjalnie przekazano w użytkowanie nowy kompleks sportowy, który posłuży nie tylko uczniom, ale też mieszkańcom

Nowy obiekt składa się z boiska piłkarskiego o powierzchni 1680 m² z nawierzchnią ze sztucznej trawy i płochwykami, kortu tenisowego z wyposażeniem oraz bieżni pokrytej poliuretanem. Jest też stanowisko do pchnięcia kulą i skocznia w dal. Całość została ogrodzona i oświetlona.

– To bardzo potrzebna inwestycja, którą będziemy wykorzystywać na podnoszenie tężyzny dzieci, młodzieży i dorosłych. Aktywność fizyczna jest podstawą dobrego zdrowia, dlatego staramy się budować jak najwięcej obiektów jej służących. Teraz mieszkańcy Ugoszczy i okolicznych miejscowości będą mieli możliwość uprawiania różnych dyscyplin sportowych, do czego bardzo zachęcam – mówi wójt Jan Koprowski.

We wtorek 3 czerwca w hali sportowej przy Szkole Podstawowej im. Fryderyka Chopina w Ugoszczu rozpoczęło coroczne

obchody Dni Rodziny. Uczniowie pod okiem nauczycieli przygotowali część artystyczną, która bardzo spodobała się licznie

zgromadzonej publiczności. Następnym i najważniejszym punktem programu było przecięcie wstęgi i oficjalne oddanie

do użytku przyszłemu kompleksu sportowego. Były przemówienia, gratulacje i upominki wręczone dyrektorze szkoły Ewie Cyrankowskiej. Nie obyło się bez wypróbowania bieżni i boiska.

W uroczystości oficjalnego otwarcia inwestycji uczestniczyli: uczniowie, rodzice i nauczyciele ugoskiej szkoły, wójt Jan Koprowski, radni, sołtysi i pracownicy Urzędu Gminy Brzuze. Wykonawcą – spółkę Budex Lutomirski i Wspólnicy z Lipna reprezentował Władysław Cackowski, a władze województwa radny sejmiku Paweł Zgórzyński.

Koszt inwestycji to prawie 2 490 tys. zł. Dofinansowanie ze środków rządowych wyniosło 1 997 tys. Pozostała kwota jest udziałem własnym gminy.

Tekst i fot. (jd)

WIĘCEJ ZDJEĆ NA NASZEJ STRONIE
RYPIN-CRY.PL

Gmina Brzuze

Woda będzie jeszcze lepsza

Woda, którą mamy w kranach, nadaje się do picia nawet bez przygotowania. O jej jakość dbają samorządy, a jej właściwości monitoruje i kontroluje Państwowa Inspekcja Sanitarna.

W Trąbinie w gminie Brzuze trwa modernizacja stacji uzdatniania wody. W ramach przedsięwzięcia wywiercona została studnia głębinowa i trwa montaż nowoczesnego zbiornika czystej wody.

Na początku tego roku zbudowano zbiornik magazynujący wodę, który jest jednym z najważniejszych elementów nowej infrastruktury oraz wiercono nową studnię. Na głębokość 82 metrów założono filtry, dzięki którym ja-

kość uzdatnionej wody będzie bardzo dobra.

Wewnątrz stacji są już zainstalowane urządzenia sterujące procesami uzdatniania, zestawy pomp oraz zbiornik do jej napowietrzania. Obecnie trwają prace związane z zagospodarowaniem terenu. Kładzioną jest kostka brukowa.

Zmodernizowana stacja uzdatniania wody w Trąbinie będzie miała inną, bardziej wydajną i nowoczesną technologię. Zostaną

znielowane spadki ilości wody w kranach na terenach sołectw: Trąbin, Trąbin Rumunki, Łączonek, Marianowo i Gulbiny.

– Modernizacja stacji w Trąbinie jest częścią szerszego projektu mającego na celu poprawę gospodarki wodno-ściekowej w naszej gminie – wyjaśnia Agnieszka Krauz z UG Brzuze.

Tekst i fot. (jd)

Kto najlepszy w Sadłowie?

GMINA RYPIN ➤ W sobotę 31 maja w Sadłowie odbyły się gminne zawody sportowo-pożarnicze, które przyciągnęły kibiców z całej gminy

Wydarzenie miało nie tylko sportowy, ale i integracyjny charakter – było świętem lokalnych strażaków ochotników, młodzieży oraz mieszkańców, którzy z dumą wspierali swoje drużyny. Zawody rozegrano w dwóch konkurencjach: ćwiczeniu bojowym oraz sztafecie pożarniczej. Obie wymagały nie tylko sprawności fizycznej i szybkości, ale także doskonałej współpracy i precyzji.

Rywalizacja była zacięta, a poziom wyszkolenia zawodników wzbudzał uznanie zarówno wśród publiczności, jak i obec-

nych gości, wśród których znaleźli się przedstawiciele władz samorządowych, struktur Związku Ochotniczych Straży Pożarnych oraz Państwowej Straży Pożarnej. Na podium stanęły drużyny, które wykazały się największą determinacją, skutecznością i zespołową dyscypliną. Szczególnie wyrównana walka toczyła się wśród młodzieżowych zespołów, gdzie o zwycięstwie zadecydowały zaledwie dwa punkty różnicy. Także kobiece drużyny pokazały wielką klasę, a rywalizacja męskich jednostek OSP była niezwykle dynamiczna i pełna emocji.

Zawody w Sadłowie po raz kolejny udowodniły, jak ważną rolę pełnią straż pożarne w życiu społeczności lokalnej – nie tylko w kontekście bezpieczeństwa, ale również jako aktywni uczestnicy życia kulturalnego i sportowego gminy. Organizacja wydarzenia stała na wysokim poziomie, a duch zdrowej rywalizacji i wzajemnego szacunku towarzyszył wszystkim od pierwszego gwizdka do końca zawodów.

(AdWo)
fot. nadesłane

Klasyfikacja generalna przedstawia się następująco:

W kategorii Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych:

I miejsce – MDP w Kowalkach (1014 punktów)

II miejsce – MDP w Sadłowie (1012 punktów)

W kategorii Kobiecych Drużyn Pożarniczych:

I miejsce – OSP w Kowalkach (144 punkty)

II miejsce – OSP w Czyżewie (168 punktów)

W kategorii Drużyn OSP (męskich):

I miejsce – OSP w Sadłowie (103 punkty)

II miejsce – OSP w Kowalkach (109 punktów)

III miejsce – WOSP w Zakroczu (137 punktów)

IV miejsce – OSP w Rypałkach Prywatnych (141 punktów)

V miejsce – OSP w Czyżewie (146 punktów)

VI miejsce – OSP w Godziszewach (146 punktów)

VII miejsce – OSP w Stępowie (146 punktów)

Gmina Rypin

Radość, edukacja i integracja

W sobotnie popołudnie 31 maja sadłowski park tętnił życiem i śmiechem dzieci. Wszystko za sprawą pikniku rodzinnego, który przyciągnął nie tylko mieszkańców gminy, ale również wielu gości spoza jej granic.

Słoneczna aura, mnóstwo atrakcji i przyjazna atmosfera sprawiły, że wydarzenie to na długo zapisze się w pamięci uczestników. Organizatorem pikniku była Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rypinie, która wraz z Urzędem Gminy Rypin i Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną

w Rypinie zadbała o merytoryczny wymiar imprezy.

Głównym celem wydarzenia była profilaktyka uzależnień i promocja zdrowego stylu życia – tematy niezwykle ważne, a często pomijane w codziennym zabieganiu. W organizację zaangażowały się również lokalne społeczności – Koło Gospodyń Wiejskich w Dy-

lewie i Sadłowie oraz Szkoła Podstawowa w Sadłowie. Dzięki ich wsparciu uczestnicy mogli cieszyć się nie tylko wartościową treścią, ale również domowymi wypiekami i regionalnymi przysmakami serwowanymi na stoiskach gastronomicznych.

Na najmłodszych czekały dmuchańce, wata cukrowa, po-

pcorn i bajeczne bańki mydlane, które unosiły się nad parkowymi alejkami, nadając wydarzeniu magicznego klimatu. Nie zabrakło również animacji i zabaw – dzieci chętnie brały udział w konkursach, grach zespołowych i zajęciach prowadzonych przez doświadczonych animatorów. Piknik udowodnił, że można

łączyć przyjemne z pożytecznym – bawić się, a jednocześnie uczyć i budować świadomość na temat zagrożeń płynących z uzależnień. To także doskonała okazja do integracji mieszkańców, rozmów i wspólnego spędzania czasu w duchu wspólnoty i troski o dobro wszystkich pokoleń.

(AdWo), fot. nadesłane

Strażacka rywalizacja w Ugoszczu

GMINA BRZUZE ➤ Pod koniec maja druhowie z OSP w Dobrem, Giżyńku, Gulbinach, Ostrowitem Trąbinie i Żałem uczestniczyli w zawodach sportowo-pożarniczych. W zmaganiach wzięła również udział bezkonkurencyjna drużyna kobieca z OSP Gulbiny

Zawody zostały zorganizowane przez Urząd Gminy Brzuze i wójta Jana Koprowskiego we współpracy z zarządem oddziału gminnego ZOSP RP. Nad ich prawidłowym przebiegiem czuwała komisja z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Rypinie. Sędzią głównym był bryg. Cezary Nowiński. Ze strony organizatorów przygotowanie i przebieg turnieju nadzorował komendant gminny OSP Mariusz Błaszczkowski.

– Strażacy mierzyli się w dwóch konkurencjach: sztafecie 7 x 50 m z przeszkodami oraz ćwiczeniu bojowym polegającym na symulacji gaszenia pożaru – tłumaczy Agnieszka Krauz z Urzędu Gminy Brzuze.

Gośćmi zawodów byli m.in.: zastępca komendanta powiatowego kpt. Marcin Czarnecki, radni gminy, sołtysi, druhowie z OSP Okonin, mieszkańcy Ugoszcza i gminy Brzuze oraz Szymon Siliżak – uczeń Szkoły Podstawowej w Radzinku, który dotarł do

wojewódzkich eliminacji Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej. Swoje umiejętności zaprezentowali również druhowie z OSP Brzuze oraz Szymon Siliżak – uczeń Szkoły Podstawowej w Radzinku, który dotarł do

wojewódzkich eliminacji Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej. Swoje umiejętności zaprezentowali również druhowie z OSP Brzuze oraz Szymon Siliżak – uczeń Szkoły Podstawowej w Radzinku, który dotarł do

Wyniki zawodów sportowo-pożarniczych w Ugoszczu

I miejsce – OSP Giżynek
II miejsce – OSP Dobro
III miejsce – OSP Żało
IV miejsce – OSP Trąbin

V miejsce – OSP Ostrowite
VI miejsce – OSP Gulbiny

W związku z tym, że w zawodach wzięła udział tylko jedna drużyna kobieca, siłą rzeczy drużyna z OSP Gulbiny zajęła I miejsce. Wszystkie jednostki biorące udział w zawodach otrzymały sprzęt strażacki niezbędny w działaniach ratowniczo-gaśniczych, ufundowany przez samorząd gminy, a także pamiątkowe puchary i dyplomy.

W organizację wydarzenia aktywnie włączyło się miejscowe Koło Gospodyń Wiejskich i stowarzyszenie, nauczyciele i uczniowie Szkoły Podstawowej w Ugoszczu, którzy przygotowali okolicznościowy program artystyczny oraz pracownicy Urzędu Gminy Brzuze.

Tekst i fot. (jd)

WIĘCEJ ZDJĘĆ NA NASZEJ STRONIE

RYPIN-CRY.PL

Ponad pół wieku razem!

GMINA ROGOWO ▶ Siedem par mieszkających na terenie gminy Rogowo obchodziło w 2024 roku 50-lecie zawarcia małżeństwa. 5 czerwca, z myślą o Jubilatach, zorganizowane zostało uroczyste spotkanie.

Państwo Halina i Tadeusz Becmer

Pierwsza część uroczystości odbyła się w kościele pw. św. Bartłomieja w Rogowie. Ks. Paweł Szymański – wikariusz tułejskiej parafii, odprawił mszę św. w intencji małżonków, ich rodzin i bliskich. Udzielił też Jubilatom

błogosławieństwa na dalsze lata wspólnego życia. Życzenia złożył także proboszcz parafii w Rogowie – ks. kan. Andrzej Pieńdyk.

Z kościoła Jubilaci wyszli, trzymając się za ręce, w tle słysząc było dźwięki „Marsza Weselnego”

Mendelssohna. Był to moment pełen emocji, przypominający lata młodości i pierwsze kroki na wspólnej drodze życia.

Dalsza część wydarzenia zorganizowana została w sali Wiejskiego Ośrodka Kultury w Rogowie. Gości powitała i uroczystość poprowadziła Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Rogowie Anna Ostrowska.

Następnie każda z obecnych na uroczystości par została uhonorowana medalami za długoletnie pożycie małżeńskie, które w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wręczył Wójt Gminy Rogowo Zbigniew Zgórzyński wraz z Przewodniczącym Rady Gminy w Rogowie Markiem Długockim oraz Skarbnik Elżbietą Motylewską. Medale stanowią symboliczny wyraz wdzięczno-

ści za wzór życia małżeńskiego i rodzinnego, który Jubilaci niezmienne ukazują kolejnym pokoleniom.

Pod adresem dostojnych Jubilatów skierowano słowa uznania i podziękowania za godne i długie życie małżeńskie oraz za piękny przykład dla młodego pokolenia. Oprócz medali Jubilaci otrzymali pamiątkowe grawerony, upominki i kwiaty. Nie zabrakło symbolicznego toastu oraz rozmów, w tym wspomnień dotyczących początków wspólnej drogi.

Jedna z par poznała się podczas kwiatówki w czerwcu 1973 r., wiosną 1974 r. odbył się ślub. Druga z par spotkała się w lipcu 1974 r. – podczas odpustu w sanktuarium w Oborach – ślub miał miejsce jesienią tego samego roku. Kolejna z par zapoznała się

w sklepie w Nadrożu, gdy młoda dziewczyna pracowała tam przy inwentaryzacji towaru, a uroczy młodzieniec przyszedł po sprawunki.

Medalami za Długoletnie Pożycie Małżeńskie odznaczeni zostali Państwo: Anna i Kazimierz Orzechowscy; Barbara i Józef Rutkowsky; Halina i Jan Domagalscy; Halina i Tadeusz Becmer; Kamila i Jerzy Dykowsky; Aleksandra i Stanisław Wiśniewscy; Danuta i Stanisław Sztuka.

Niestety, nie wszystkie odznaczone przez Prezydenta pary mogły uczestniczyć w spotkaniu zorganizowanym w Wiejskim Ośrodku Kultury, dlatego wójt dotarł do nich osobiście. Serdecznie gratulujemy i życzymy dużo zdrowia i miłości na kolejne lata!

(artykuł sponsorowany)

Państwo Halina i Jan Domagalscy

Państwo Kamila i Jerzy Dykowsky

Gmina Rogowo

Remont agronomówki przed nami

30 maja 2025 r. w Rogowie zawarto umowę pomiędzy: Gminą Rogowo reprezentowaną przez wójta Zbigniewa Zgórzyńskiego, przy kontrasygnacie skarbnika gminy mgr Elżbiety Motylewskiej, a Spółką działającą pod firmą PAPBUD Sp. z o.o. z siedzibą w Piaskach, reprezentowaną przez Marcina Papierowskiego – Prezesa Zarządu.

Umowa dotyczy realizacji zadania pn. „Remont lokalu agronomówki z przystosowaniem na mieszkanie wspomagane w miejscowości Rogowo”. Wykonawca zobowiązuje się wykonać przedmiot umowy w terminie do dnia 31 października 2025 r. Wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy ustalono na kwotę 399 998,70 zł brutto.

Zakres projektowanych robót budowlanych: montaż nowej stolarki drzwiowej wewnętrznej i zewnętrznej; montaż no-

wej stolarki okiennej; wykonanie nowych gładzi ściennych i sufitowych wraz malowaniem i ułożeniem płytek ściennych; wykonanie nowych warstw wykończeniowych podłóg; rozbórka części istniejących ścianek działowych; wykonanie nowych ścianek działowych; docieplenie ścian zewnętrznych styropianem wraz z wykonaniem warstwy wykończeniowej elewacji; wykonanie łazienki dla osób niepełnosprawnych; wykonanie nowych instalacji wewnętrznych wodno-kanalizacyjnych, centralnego – ogrzewania, elektrycznych; montaż pompy ciepła; wyposażenie pomieszczeń w sprzęt i meble; wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych; montaż instalacji fotowoltaicznej; zagospodarowanie terenu.

Zadanie współfinansowane jest z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ra-

mach Priorytetu 6. Fundusze Europejskie na rzecz zwiększenia dostępności regionalnej infrastruktury dla mieszkańców, Działania 6.8 Inwestycje w infrastrukturę społeczną, Celu szczegółowego 4 (III) wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.

Ponadto Gmina Rogowo zawarła umowę dotyczącą nadzoru inwestorskiego do nadzorowania robót budowlanych. Nadzór pełnić będzie Marcin Jędrzejewski.

(artykuł sponsorowany)

DWUTYGODNIK REGIONALNY

ROZRYWKA: str. 20-21

CZWARTEK 12.06.2025 r.

KALENDARIUM: str. 24

Powiatowe Obchody Dnia Strażaka w Lipnie więcej na str. 13

Urząd Marszałkowski podpisał umowy na modernizację kolejnych wojewódzkich tras. Duży zakres prac zlecił na drodze wojewódzkiej nr 557 w powiecie lipnowskim i rypińskim, pomiędzy Janiszewami i Starym Kobrzyńcem

UM kontynuuje także odnawianie nawierzchni na drodze wojewódzkiej nr 189 w powiecie sępoleńskim i na drodze wojewódzkiej nr 538 w powiecie grudziądzkim. Łączna wartość ostatnio podpisanych umów to blisko 50 mln złotych. – Efekty naszych działań w obszarze infrastruktury drogowej są widoczne w każdym powiecie. Poza dużymi inwestycjami realizujemy kilkadziesiąt mniejszych zadań, które poprawiają bezpieczeństwo wszystkich użytkowników dróg – mówi marszałek Piotr Całbecki.

Droga wojewódzka nr 557 komunikuje między innymi Lipno z Rypinem. W zakres inwestycji na sześciokilometrowym odcinku wchodzi: ułożenie nowych warstw nawierzchni, odnowa i regulacja zjazdów na posesje i pola, regulacja poboczy, remont dwóch zatok i budowa czterech peronów przystankowych, pogłębienie rowów odwadniających, odtworzenie oznakowania poziomego i pionowego.

Za prace odpowiadać będzie

Zakład Drogowo-Budowlany z Rogowa (powiat toruński), z którym podpisana została umowa o wartości 11,7 mln złotych. W ubiegłym roku gruntownie wyremontowano na tej trasie dwukilometrowy odcinek na wjeździe do Rypina.

W powiecie grudziądzkim wkrótce rozpocznie się przebudowa kolejnego sześciokilometrowego odcinka drogi wojewódzkiej nr 538 pomiędzy Łasinem i Goczałkami. Wykonawcą jest firma PBDIM ze Świecia. Wartość podpisanej umowy to 9,3 mln zł. Przed dwoma laty gruntownie odnowiono odcinek od granicy województwa do Goczałek.

W powiecie sępoleńskim przekazano plac budowy wykonawcy odpowiedzialnemu za modernizację drogi wojewódzkiej nr 189 pomiędzy Sypniewo i Zakrzewską Osadą. Wartość podpisanej umowy z firmą Pol Dróg z Drawsko Pomorskiego to 8 mln złotych. W ubiegłym roku na tej trasie

REGION

Sieć kujawsko-pomorskich dróg w modernizacji

zrealizowano gruntowny remont od mostu na rzece Łobżoncy do Sypniewa.

Podpisane w ostatnich dniach umowy obejmują także modernizację: drogi wojewódzkiej nr 241 pomiędzy miejscowościami Pamiętowo i Wieszczycy (powiat tucholski, wartość 6,1 mln złotych, wykonawca Drogomex); drogi wojewódzkiej nr 649 pomiędzy miejscowościami Grodno i Kiełbasin (powiat toruński, wartość 4 mln złotych, wykonawca Zakład Robót Drogowo-Budowlanych Rogowo); drogi wojewódzkiej nr 252 pomiędzy miejscowościami Dziennice i Pławinek (powiat inowrocławski, wartość 2,4 mln złotych, wykonawca Drogomex); drogi wojewódzkiej nr 243 pomiędzy miejscowościami Koronowo i Więżowno (powiat bydgoski, wartość 4,6 mln złotych, wykonawca Drogomex). Zakończenie wszystkich zadań planowane jest jesienią. Łączna wartość podpisanych umów to ponad 46

mln zł.

Wcześniej UM podpisał też umowy z wykonawcami prac modernizacyjnych na kilku innych drogach wojewódzkich (wartość zadań to kolejne 37 mln zł). W trakcie postępowań przetargowych jest szereg innych zadań związanych z modernizacją infrastruktury drogowej.

Na wojewódzki program modernizacji dróg wojewódzkich na najbliższe lata UM przeznacza ponad 2 miliardy złotych. W ramach Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 (FEKP 2021-2027) na inwestycje drogowe, w tym m.in. nasz regionalny program budowy obwodnic to 136 mln euro. Na część zadań związanych z rozbudową infrastruktury drogowej UM wykorzysta też zdobyte dofinansowanie centralne (ok. 170 mln zł na obwodnice i około 450 mln zł na rozbudowę innych dróg).

(red)

Jedyny taki klif
więcej na str. 10

Od przymrozków
po szarka
więcej na str. 11

Bez zgody mieszkańców
nie ma zgody na migrantów
więcej na str. 12

Jedyny taki klif

TURYSTYKA ➤ Cypel Redłowski, Klif Orłowski czy Orla Głowa to nazwy najslynniejszego nadmorskiego klifu, który stale zmienia swój wygląd w wyniku ciągłego kontaktu z falami Bałtyku

Obejrzyć ten cud natury można z nadmorskiego brzegu, co zrobiliśmy w jednym z poprzednich numerów gazety, ale także z nawierzchni klifu, do którego prowadzi leśna droga rezerwatu przyrody. Wejść nie jest łatwo, chociaż część trasy jest wyposażona w drewniane schody. Idziemy cały czas pod górę, po nierównym terenie leśnym. Wejście na drewniane schody prowadzące na klif i punkt widokowy usytuowane jest na plaży w Gdyni Orłowie, tuż za Tawerną Orłowską i Domkiem Żeromskiego. Pokonanie trasy trwa od 30 minut do godziny, w zależności od kondycji i sprawności wchodzących. Nie sposób zatrzymać się przy pokonywaniu trasy, by podziwiać coraz piękniejsze widoki na Bałtyk i coraz bardziej przerażające oblicze klifu i Kępy Redłowskiej w obecnej chwili. Urwane przez morze zbocze zapiera dech w piersiach nie tylko wrażliwych osób.

Klif Orłowski to unikalne miejsce. Ten nachylony brzeg wydrążony przez morskie fale znajduje się w Gdyni, w dzielnicy Redłowo, tuż przy zbiegu z Orłowem. Stanowi część Kępy Redłowskiej. Rozpociera się na około 650 metrach. Jest pomnikiem natury. Nadmorska skarpa zbudowana jest z gliny morenowej typu lodowcowego. Ukształtowanie klifu ciągle zmienia się pod wpływem stałego kontaktu z falami morskimi. I to właśnie wpływa na

unikatowość terenu. Ktoś, kto widział skarpę kilka lat temu, dzisiaj już zobaczy inną skarpę.

Na skutek abrazji ściana cypła cofa się średnio w tempie jednego metra rocznie. Plażę w okolicy klifu pokrywają otoczaki, skały magmowe, bioryty, granitoidy, pegmatyty oraz skały metamorficzne i ciemnobrunatne warstwy piaski z minerałami ciężkimi. U podnóża klifu znajdujemy także warstwy węgla brunatnego. Część południowa klifu poddawana jest procesom osypiskowym, a część północna - osuwiskowym. Cypel dzieli się na część martwą z osuwiskami porośniętymi roślinnością oraz aktywną, czyli

ścianę wysuniętą w kierunku morza, narażoną na abrazję. Nawierzchnia to las, drzewa z odsłoniętymi przez osuwiska korzeniami.

W 1924 roku na skraju lasu, kilkadziesiąt metrów od mola w Orłowie wybudowany został monument Chrystusa Króla, którego resztki widoczne były w okolicy klifu jeszcze około 2010 roku. Obecnie w tym miejscu znajduje się replika tamtej figury, stanowiąca tzw. błogosławieństwo morza.

Pod klifem jest jeszcze wąski pas plaży kamienistej, którą można przejść przy spokojnym morzu i obejrzeć z bliska ten cud natury. Klif zapiera dech w piersiach. Do-

stępny jest także z leśnych duktów stanowiących miejsce widokowe na Hel czy Gdynię. W lasach okalających klif znajdziemy gatunki drzew chronionych i unikatowych roślin. Doskonale i bezpiecznie klif orłowski można obserwować z mola w Orłowie.

Klif znajduje się w rezerwacie przyrody Kępa Redłowska objętym obszarem Natura 2000-klify i rafy kamienne Orłowa. Klif budzi respekt sam w sobie, a roślinność Orłowa i Redłowa to niepowtarzalna okazja dla przyrodników.

Na uwagę zasługuje ukształtowanie dna morskiego oraz rośliny i zwierzęta strefy przybrzeżnej Kępy

Redłowskiej. Strefa przybrzeżna na przedpolu klifu ma urozmaiconą budowę geologiczną, akumuluje się w tym miejscu i przemieszcza materiał skalny z obrywów i osuwisk stromego brzegu. Dno zatoki w tym miejscu natomiast zbudowane jest z gruboziarnistego piasku i żwiru, a zalegają na nim skupiska kamieni i głazy o wielkości nawet czterech metrów. Przybrzeżne płytkie rozciągają się do około jednego kilometra od brzegu. Nurkując, można zauważyć na dnie skamieniałość i bursztyn, a także węgiel brunatny. Liczne głazy i otoczaki są siedliskiem roślin i zwierząt dennych o znacznej bioróżnorodności, w tym około 20 gatunków glonów i liczne małże. Chełbie morskie, ryby i nurkujące ptaki można zobaczyć z brzegu.

Ogromna wartość ekologiczna obszaru stanowi powód dla zamierzeń zarządców, by w tym miejscu utworzyć rezerwat morski. Nie jest jednak wykluczone, że za kilkadziesiąt lat klif zniknie w Bałtyku. Siła morskich fal doskonale widoczna jest na zboczu Kępy.

Wejście ścieżką przyrodniczą jest bezpłatne. Należy zachować szczególną ostrożność, najlepiej wybrać się w pogodny dzień, bo dukt bywa śliski. Nie należy podchodzić do krawędzi klifu. Widoki wynagradzają trudy wędrówki.

Tekst i fot.
Lidia Jagielska

Od przymrozków po szarka

UPRAWY ▶ Tegoroczny sezon rozpoczął się pechowo dla plantatorów buraków cukrowych. Niektórzy po fali przymrozków woleli przesiać uprawy. Teraz plantacja nawiedziły szkodniki, m.in. szarek komośnik

Rolnicy zdążyli wysiać buraki do 10 kwietnia. Późniejsze przymrozki uszkodziły część roślin. Wśród regionów najbardziej dotkniętych było Mazowsze oraz Warmia i Mazury. Podczas drugiej fali przymrozków wzrost buraków wyraźnie wyhamował i utrudnił przeprowadzenie zabiegów chemicznych.

Niektóre koncerny, widząc skalę zniszczeń, udzielały rabatów na nasiona przeznaczone na przesiewy. Pomoc dla plantatorów buraka cukrowego zapowiedziała również Krajowa Grupa Spożywcza.

Jeśli chodzi o szkodniki, to u nas odnotowano aktywność szarka komośnika. Skala działania tego owada jest duża i nieraz powoduje

konieczność przesiania plantacji. W tym roku na ziemi hrubieszowskiej z 18 tys. hektarów zasianych plantacji przesiano 2 tys. hektarów. Niektórzy nazywają szarka wspólną szarańczę. Niestety trudno walczyć z nim, a rządzący póki co nie dostrzegają problemu.

(pw)

Uprawy

Drogie i niedostępne

W tym roku rolników dotknęły mocno wiosenne przymrozki. Szczególnie narażone były uprawy sadownicze. Niestety rolnikom trudno ubezpieczać się przeciwko przymrozkom. Ryzyko ich wystąpienia jest bardzo duże, a więc i składki bywają zaporowe.

Sadownicy bywają złapani w klinczu. Firmy odmawiają ubezpieczenia ich upraw. Gdy nastąpią przymrozki, państwo czasem wypłaci pomoc, ale po mniejszą z tytułu... braku ubezpieczenia. Większy sadownicy

wysyłają zapytania do firm ubezpieczeniowych, ale często żadna z nich nie jest zainteresowana.

Nieco łatwiej jest zdobyć ubezpieczenie od gradobicia. Liczba firm, które ubezpieczają uprawy sadownicze, maleje.

Obecnie jest ich tylko kilka. Efekt jest taki, że ubezpieczenie kilkunastu hektarów sadów oznacza wydatek kilkudziesięciu tys. zł na składki ubezpieczeniowe.

(pw)

Prawo

Warunkowość tylko dla rolnika

Od tego roku rolników obowiązuje warunkowość społeczna. To kolejny warunek, od którego zależy wysokości dopłat. Tym razem dotyczy on przestrzegania zasad prawa pracy i BHP.

Na wstępie wyjaśnijmy, że warunkowość dotyczy rolników będących jednocześnie pracodawcami albo przedsiębiorcami i którzy zatrudniają osoby. Do tej pory nie wiadomo czy zasada warunkowości dotyczy tylko samego rolnika, czy także jego żony, gdy ta prowadzi własną działalność.

Podczas szkoleń pojawiały się interpretacje mówiące o tym, że rolnik straci dopłaty, jeśli jego żona w swojej działalności łamie przepisy BHP.

Ostateczna interpretacja należy do Ministerstwa Rolnictwa. Zgodnie z nią Państwowa Inspekcja Pracy przekazuje do ARiMR

tylko informacje dotyczące samego rolnika – jako osoby ubiegającej się o dopłaty – oraz jego działalności rolniczej. Wszelkie inne działalności, w tym firmy małżonków, nie są brane pod uwagę w kontekście oceny warunkowości społecznej.

(pw)

Prawo

21 postulatów

W 1980 roku robotnicy ze Stoczni Gdańskiej umieścili na drewnianych płytach 21 postulatów poprawiających los Polaków. Teraz rolnicy i eksperci przygotowali 21 postulatów, które ułatwią pracę w gospodarstwie.

Jednym z absurdów zgłoszonych do likwidacji jest norma zużycia wody z własnych studni. Wielu rolników zostało ukaranych za to mandatami nawet wtedy, gdy woda służyła do pojenia spragnionych zwierząt. Kolejny postulat dotyczy kar za wywlekanie błota z pól na drogi. Obecnie to ryzyko mandatu o wartości 1 500 zł. Jeśli na drodze zabrudzonej na skutek pracy ciągnika zdarzył się wypadek, wówczas rolnik może trafić

do więzienia. Rolnicy postulują zniesienie tego przepisu.

W następnych punktach zawarto m.in. zniesienie 5-letniego zakazu sprzedaży ziemi od daty zakupu, legalizacja dronów rolniczych, odejście od zgłaszania padniętych zwierząt, itd. 21 postulatów można poprzeć w internecie, klikając w odpowiedni link na stronie www.openpetition.eu.

(pw)

Prawo

Pozostanie IRZ

Jeśli któryś z rolników nie korzystał jeszcze z systemu IRZplus do zgłaszania zdarzeń dotyczących zwierząt hodowlanych, to będzie musiał szybko przestawić się, gdyż od 1 stycznia wszystkie zdarzenia będą przyjmowane tylko internetowo.

Od nowego roku rolnik będzie zgłaszał urodzenia, przemieszczania, sprzedaż oraz padnięcia tylko przez internet. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przygotowała wsparcie dla osób, które nie czują się najlepiej w obsłudze IRZplus. Pomoc można uzyskać w biurach powiatowych ARiMR.

Urzednicy będą pomagać

(pw)

Uprawy

W stronę uproszczenia

W Polsce pojawia się coraz więcej upraw bezorkowych ziemniaków. Tradycyjne uprawy odchodzą w zapomnienie także w Danii.

Co 7. hektar uprawy ziemniaka w Danii jest już uprawiany bez tradycyjnej orki. W uproszczonym systemie rezygnuje się z orki, a przygotowanie gleby odbywa się przy pomocy agregatów uprawowych, bron talerzowych lub głęboszy.

W uprawie uproszczonej ziemniaków zalecane jest stosowanie przedplonów i międzyplonów, które poprawiają strukturę gleby. Przy uprawie uproszczonej ziemniaków więk-

szy nacisk należy położyć na walkę z chwastami. Ryzyko ich występowania jest wyższe niż w uprawach tradycyjnych.

Większa jest także presja drutowców, a grunt nagrzewa się wolniej niż przy tradycyjnej uprawie. Zużycie paliwa jest na podobnym poziomie. Ziemniaki znacznie lepiej znoszą za to okresy suszy i ten argument często przeważa podczas wyboru metody uproszczonej.

(pw)

Bez zgody mieszkańców nie ma zgody na migrantów

REGION ▶ Podczas specjalnej sesji 3 czerwca radni Włocławka jasno opowiedzieli się przeciwko planom utworzenia w mieście Centrum Integracji Cudzoziemców oraz przymusowej relokacji migrantów. Przyjęta uchwała to efekt intensywnych działań działaczy Ruchu Narodowego Włocławek, którzy od wielu miesięcy konsekwentnie zabiegali o jej wprowadzenie – organizując protesty, zbierając podpisy i nagłaśniając problem wśród mieszkańców. Sprawa jest istotna dla mieszkańców całego województwa, w tym i naszego regionu

To bez wątpienia duży sukces tego środowiska, które przez kilka miesięcy prowadziło intensywne działania, mające na celu zwrócenie uwagi na potencjalne zagrożenia związane z napływem cudzoziemców do miasta. Działacze Ruchu Narodowego zorganizowali szereg manifestacji i spotkań, podczas których starali się uzmysłowić mieszkańcom Włocławka, jak poważne mogą być konsekwencje relokacji cudzoziemców. Szczególny nacisk kładziono na kwestie bezpieczeństwa, integracji, obciążenia lokalnych zasobów oraz potencjalnych

napięć społecznych. Hasła pojawiające się podczas protestów podkreślały potrzebę ochrony narodowej i kulturowej tożsamości miasta, a także konieczność respektowania głosu lokalnej społeczności w sprawach związanych z polityką migracyjną.

– Jestem bardzo dumny, że pod presją mieszkańców radni przestali nas ignorować i wypracowali wspólne porozumienie co do przyjęcia tej uchwały. To ogromny sukces Konfederacji i Ruchu Narodowego Włocławek – powiedział Paweł Rudnicki.

Dodał, że jego ugrupowanie będzie nadal bacznie śledzić sytuację, ponieważ w Polsce obowiązują umowy międzynarodowe z Unią Europejską, które mogą zmusić kraj do przyjmowania migrantów.

Kluczowe punkty

Uchwała, którą przyjęli radni, zawiera trzy zasadnicze punkty, które mają ogromne znaczenie dla przyszłości Włocławka w kontekście polityki migracyjnej: sprzeciw wobec potencjalnej relokacji nielegalnych migrantów na teren miasta Włocławek; brak potrzeby tworzenia Centrów Integracji Cudzoziemców w mieście; wezwanie do organów administracji rządowej oraz innych podmiotów odpowiedzialnych za politykę migracyjną o respektowanie opinii lokalnej społeczności i niepodjęcie działań zmierzających do osiedlania nielegalnych cudzoziemców w mieście bez zgody jego mieszkańców. Rada Miasta Włocławek zwróciła uwagę na potrzebę wzięcia pod uwagę głosu mieszkańców i zapewnienia, że decyzje dotyczące polityki migracyjnej będą podejmowane w sposób, który nie zagrazi bezpieczeństwu i stabilności społecznej miasta.

Kontrowersje i emocje

Temat napływu cudzoziemców

do Włocławka od dłuższego czasu wywołuje silne emocje. Podczas ostatniej sesji Rady Miasta na sali obecnych było wielu zaniepokojonych obywateli, którzy wyrażali swoje obawy związane z możliwą relokacją migrantów. Z ich perspektywy utworzenie Centrum Integracji Cudzoziemców we Włocławku mogłoby nieść za sobą poważne konsekwencje, zarówno społeczne, jak i ekonomiczne. Część mieszkańców obawia się, że zwiększony napływ imigrantów może prowadzić do wzrostu przestępczości, a także dodatkowo obciążyć już nadwyrężone zasoby publiczne – takie jak opieka zdrowotna, system edukacji czy infrastruktura mieszkaniowa.

Przyszłość polityki migracyjnej we Włocławku

Warto podkreślić, że uchwała przyjęta przez Radę Miasta Włocławek nie kończy dyskusji na temat polityki migracyjnej w mieście. Choć jej przyjęcie stanowi wyraźny sygnał sprzeciwu wobec planów utworzenia Centrum Integracji Cudzoziemców (CIC), kwestia migracji nadal pozostaje przedmiotem publicznej debaty. Zgodnie z krajową polityką migracyjną oraz obowiązującymi umowami międzynarodowymi, Polska zobowiązana jest

do przyjmowania określonej liczby migrantów, co może mieć wpływ na przyszłe decyzje w tej sprawie. W związku z tym działacze Ruchu Narodowego Włocławek zapowiadają dalsze monitorowanie sytuacji i kontynuowanie działań na rzecz interesów lokalnej społeczności. Mieszkańcy, którzy licznie poparli ich inicjatywę, deklarują dalszą aktywność, aby ich głos w sprawach dotyczących przyszłości miasta i bezpieczeństwa był słyszany przez władze lokalne.

CIC w Polsce

Warto przypomnieć, że w całym kraju planowane jest utworzenie 49 Centrów Integracji Cudzoziemców (CIC). Zgodnie z założeniami pomysłodawców, ich celem ma być wsparcie procesu integracji osób przybywających do Polski w ramach migracji. Włocławek, podobnie jak inne miasta, może zostać objęty tym projektem, jeśli rząd podejmie decyzję o jego wdrożeniu. Jednak w kontekście uchwały przyjętej przez Radę Miasta Włocławek wydaje się mało prawdopodobne, aby projekt Centrum Integracji Cudzoziemców miał szansę realizacji bez zgody lokalnej społeczności.

(AdWo)

fot. nadesłane

Region

Lokalna inicjatywa nabiera tempa

W czwartek 5 czerwca pierwsza partia wody butelkowanej trafiła do Kliniki Pediatrii, Hematologii i Onkologii Szpitala Uniwersyteckiego nr 1 im. dr. A. Jurasza w Bydgoszczy. To efekt prowadzonej z sercem i zaangażowaniem zbiórki, której inicjatorem jest Krzysztof Jastrzębski – prezes Ochotniczej Straży Pożarnej w Pręcukach (gm. Rypin).

Akcja błyskawicznie zyskała poparcie lokalnej społeczności. Do inicjatywy dołączają kolejne jednostki OSP, koła gospodyń wiejskich z terenu gminy Rogowo, szkoły oraz mieszkańcy całego powiatu rypińskiego. Wspólnie udowadniają, że realna pomoc nie musi przyjmować formy wielkiej zbiórki finansowej – wystarczy kilka zgrzewek wody, by wywołać uśmiech na twarzach dzieci zmagających się z chorobą nowotworową oraz ich bliskich. Prezes OSP Pręcuki Krzysztof Jastrzębski nie

kryje wzruszenia i wdzięczności:

„Z całego serca dziękuję wszystkim, którzy zaangażowali się w naszą akcję – zarówno jednostkom strażackim, kołom gospodyń, jak i każdemu mieszkańcowi, który podarował choćby jedną zgrzewkę wody. Pokazaliśmy, że razem potrafimy zdziałać naprawdę wiele. Ta woda to nie tylko napój – to wyraz wsparcia, troski i solidarności z dziećmi, które każdego dnia toczą najtrudniejszą walkę swojego życia”.

Zbiórka trwa, a każdy może

dorzucić swoją cegiełkę. Wystarczy kupić kilka zgrzewek wody i przekazać je do jednej z lokalnych jednostek OSP biorących udział w akcji lub skontaktować się bezpośrednio z organizatorem. Więcej informacji o zbiórce oraz możliwości przekazania darów można uzyskać pod numerem telefonu: 662 326 696. To piękny przykład tego, jak wielką siłę mają małe gesty – zwłaszcza gdy stoją z nimi ludzie gotowi nieść pomoc.

(AdWo), fot. nadesłane

Powiatowe Obchody Dnia Strażaka w Lipnie

REGION ➤ W minioną sobotę 7 czerwca w powiecie lipnowskim prym wiedli strażacy. Na placu Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Lipnie odbył się uroczysty apel z okazji Powiatowych Obchodów Dnia Strażaka

W imieniu władz powiatu lipnowskiego życzenia strażackiej braci złożył Mariusz Linkowski, wicestarosta lipnowski. Podziękował za służbę, zaangażowanie na rzecz lokalnych społeczności, za trud i troskę o bezpieczeństwo mieszkańców, a przede wszystkim życzył, by z każdej akcji wracali bezpiecznie do swoich jednostek.

Z tej okazji warto przypomnieć, że strażacy, tak zawodowi, jak i ochotnicy mają w sercach władz powiatu lipnowskiego szczególne miejsce. To właśnie powiat lipnowski był prekursorem na skalę krajową w udzielaniu pomocy finansowej na rzecz ochotniczych jednostek straży pożarnej.

– Jako pierwsi w kraju zaczęliśmy wspierać jednostki OSP – mówi starosta lipnowski Krzysztof Baranowski. – Wówczas nie było jeszcze odpowiednich umocowań prawnych, ale dzięki naszemu zaangażowaniu udało się przełamać odpor-

wiednie zmiany w przepisach. Od 2008 r. w budżecie powiatu rokrocznie zabezpieczane są środki na ten cel. Dzięki temu udało się wyposażyć wiele jednostek w nowoczesny sprzęt ratowniczy, dofinansować zakup nowych samochodów gaśniczych oraz zakupić ubrania specjalne i wyposażenie przyczyniające się do zwiększenia bezpieczeństwa strażaków podczas akcji ratunkowo-gaśniczych.

Starosta lipnowski jest także obecny na licznych jubileuszach jednostek z terenu powiatu lipnowskiego. To ważne wydarzenia pielęgnujące pamięć o ludziach, dzięki którym powstawały, a później funkcjonowały jednostki ogniowe, które nie tylko chroniły ludność i mienie przed ogromnymi zniszczeniami, ale także były filarami lokalnych społeczności, bez których nie mogła obejść się żadna ważna uroczystość czy to państwowa, czy kościel-

na.

W ostatnim czasie starosta lipnowski m. in. wziął udział wraz z małżonką Małgorzatą Baranowską, sprawującą funkcję podsekretarza stanu w Ministerstwie Pracy, Rodziny i Polityki Społecznej w oficjalnych uroczystościach z okazji setnej rocznicy powstania Ochotniczej Straży Pożarnej w Karnkowie. Takie jubileusze to nie tylko okazja do wspomnień i świętowania ale również wsparcia szacownych jubilatów, co też starosta czyni, przekazując na ręce strażaków ochotników okolicznościowe czeki na potrzeby jednostek.

W sobotę powiat gościł również uczestników XXIII Wojewódzkich Zawodów Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Na stadionie przy Zespole Szkół w Skępem 70 drużyn z całego województwa rywalizowało o przepustkę do rywalizacji na szczeblu krajowym.

Młodzież strażacką powitał w imieniu władz powiatu lipnowskiego Mariusz Linkowski, wicestarosta lipnowski.

Młodzi druhowie musieli zmierzyć się ze sztafetą i ćwiczeniem bojowym, a także zaprezentować musztrę. Ich umiejętności skrupulatnie oceniali sędziowie Kolegium Sędziów Sportów Strażackich Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP.

Po fizycznym wysiłku wszystkim wybornie smakował obiad, którym powiat podjął wszystkich uczestników, sędziów i obsługę wydarzenia.

Na zakończenie zwycięskie drużyny odebrały zasłużone gratulacje, nagrody i puchary, które wręczali organizatorzy i sponsorzy wydarzenia m.in. Krzysztof Baranowski, starosta lipnowski. Reprezentanci gmin powiatu lipnowskiego godnie się zaprezentowali. Wśród dziewcząt pierwsze miejsce

zajęła Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza Karnkowo, trzecie – Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza Trzcianka, ósme – Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza Dobrzyń nad Wisłą.

Wśród chłopców najlepiej wypadła Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza Krojczyn, zajmując piąte miejsce. Na pozycji dwunastej uplasowała się Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza Bobrowniki, a na trzynastej – Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza Zaduszniki.

– Jest mi niezmiernie miło, że mogłem gościć w naszym powiecie tyle młodych druchen i druhów z całego województwa, w których rękach leży przyszłość Ochotniczych Straży Pożarnych – powiedział starosta lipnowski Krzysztof Baranowski. – Jestem pod wrażeniem ich ogromnej pasji, ducha rywalizacji i umiejętności. To było prawdziwe święto młodzieży pożarniczej.

(ak), fot. Powiat Lipnowski

Poeci nagrodzeni

REGION 7 czerwca w Mihałufce odbyła się gala finałowa XXIII Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. Gustawa Zielińskiego organizowanego niezmiennie przez skępską bibliotekę publiczną pod wyłącznym patronatem dwutygodnika CLI

– Konkurs ten przenosi nas w inny klimat – podkreślał Jerzy Ożdżyński, reprezentant se-

natora RP Stanisława Pawlaka. – Piękna poezja, ale też piękna muzyka. To spotkanie wielu ta-

lentów młodych ludzi. Gratuluję wszystkim laureatom, a organizatorom dziękuję za stworzenie warunków do promowania tych młodych talentów.

Takie warunki od 23 lat stwarza skępska księżnica z dyrektorem Jerzym Kowalskim na czele, organizując zmagania, znajdując zacnych fundatorów, organizując niezapomniane gale w Skępem i możliwość spotkania poetów, polityków, samorządowców, przedsiębiorców.

I właśnie w sobotnie południe w Skępem spotkali się młodzi poeci z całej Polski – laureaci konkursu, fundatorzy nagród, przedstawiciele władz samorządowych miasta, powiatu i wo-

jewództwa, parlamentarzyści, rodziny nagrodzonych.

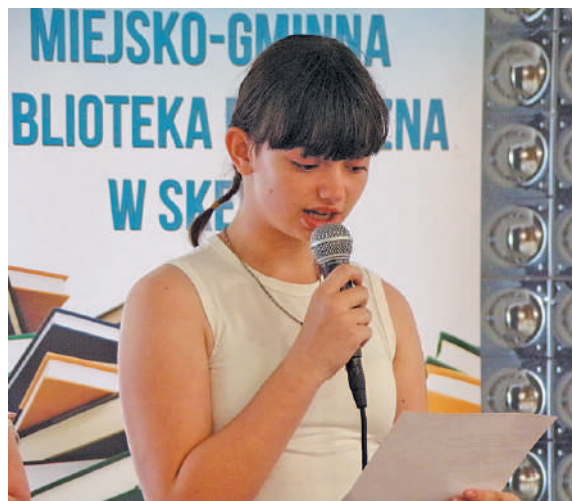
Gale uświetniły uczennice Szkoły Podstawowej w Wólce i lipnowskiej Szkoły Muzycznej z brawurą wiązanką pięknych przebojów skomponowanych na bazie poezji. Usłyszeliśmy też wiersze w interpretacji autorów, wysłuchaliśmy spostrzeżeń gości. Był czas na integrację poetów z różnych zakątków naszego regionu i całego kraju (nazwiska nagrodzonych, fundatorów i spostrzeżenia jury można znaleźć w poprzednim numerze CLI).

– Wysoki poziom nadesłanej do nas poezji pozwala nam upewnić się, że to, co robimy,

ma sens – mówił dyrektor Jerzy Kowalski. – Wierszy otrzymujemy coraz mniej, bo i poezja jest coraz bardziej niszowym zajęciem, ale jakość zdecydowanie jest coraz wyższa.

Wiceminister sprawiedliwości Arkadiusz Myrcha, jeden z fundatorów nagród, nagroził także Jerzego Kowalskiego za dotychczasową działalność na niwie poetyckiej. Patronat nad 23. już edycją zmagowań sprawował burmistrz Rafał Gołębiowski, starosta Krzysztof Baranowski i marszałek Piotr Całbecki oraz dwutygodnik CLI.

Tekst i fot.
Lidia Jagielska

Naukowo-zawodowo w Czarnem

GMINA WIELGIE ➤ 30 maja w Szkole Podstawowej w Czarnem odbył się dzień otwarty. Społeczność szkolna zaprosiła do wzięcia udziału w wydarzeniu integracyjnym, którego celem była prezentacja pracy placówki

Organizatorzy przygotowali prezentację uczniowskich Super-Mocy. Można było zobaczyć pokaz taneczny, prezentację gry na gitarze, a emocje widzów wzbudziły inscenizacje „Kaczki Dziwaczki” i „Zoo” w wykonaniu najmłodszych. Po części artystycznej część gości została zaproszona do panelu doradztwa zawodowego, podczas którego dyskutowano o roli młodych na rynku pracy. Omawiano

rolę pasji i zainteresowań w wyborze kariery zawodowej.

Kolejnym elementem było rozstrzygnięcie konkursu fotograficznego: „Natura w obiektywie. Przyrodnicza podróż po okolicy”. Na zakończenie wszyscy uczestnicy mieli możliwość wzięcia udziału w zajęciach warsztatowych w pracowniach przedmiotowych. Odbyły się warsztaty: kulinarne, sensoryczne, językowe, fizyczne,

chemiczne, ortograficzne, modowe, a najwięcej emocji wzbudziły warsztaty gry na bębnach.

– Mamy nadzieję, że to pierwsza, ale nie ostatnia edycja wydarzenia – podsumowują nauczyciele z SP w Czarnem. Patronem medialnym wydarzenia była gazeta CLI. Więcej zdjęć znajdziecie na lipno-cli.pl.

Tekst i fot. (ak)

Gmina Wielgie

Zostali pełnoprawnymi czytelnikami

5 czerwca w bibliotece w Wielkim odbyła się uroczystość pasowania na czytelnika uczniów klas pierwszych ze szkół podstawowych z Wielkiego i z Zadusznik.

Podczas spotkania z bibliotekarką Karoliną Wyczałkowską dzieci wykazały się wiedzą na temat zasad obowiązujących w bibliotece, zapoznali się z prośbami książki i rozwiązywały zagadki o tematyce biblio-

tecznej. Jednym z zadań było też odgadnięcie tytułu książki, którą w tym roku szkolnym dzieci czytały w bibliotece oraz przyporządkowanie do niej odpowiedniej ilustracji. Następnie pierwszaki złożyły przysięgę

i zostali mianowani na czytelników przez dyrektora Ośrodka Kultury i Biblioteki Gminy Wielkiej Katarzynę Kwiecińską.

Spotkanie uświetnił swoim przybyciem niespodziewany gość, którym był Jacek Cudny, au-

tor wierszy, powieści poetyckich oraz tekstów dla dzieci i młodzieży. Przedstawił on pierwszacom swoją najnowszą książkę dla dzieci o strasznym tytule... „Wakacje bez komórki”. Po pasowaniu impreza przeniosła się na

świeże powietrze, gdzie były zabawy z chustą animacyjną oraz puszczanie baniek mydlanych. Spotkanie zakończyło się rozdaniem uczniom dyplomów i okolicznościowych upominków.

(ak), fot. nadesłane

Świętowali Dzień Rodziny

TŁUCHOWO ▶ Tłuchowskie Stowarzyszenie „Sercem Malowane”, Publiczna Szkoła Podstawowa w Tłuchowie oraz działająca przy niej Rada Rodziców 31 maja 2025 roku przygotowali dla mieszkańców gminy Tłuchowo wyjątkową uroczystość

Dzień Rodziny, który odbył się na stadionie gminnym, stał się wyjątkową okazją do integracji i wspólnej zabawy. Na scenie swoje talenty prezentowali zarówno najmłodsi jak i najstarsi mieszkańcy. Tego popołudnia nie mogło zabraknąć również występu zespołu „Tłuchowianie”, który stanowił doskonałe zwieńczenie części artystycznej.

Dzięki współpracy kół gospodyń wiejskich oraz rady rodziców na bawiących się na pikniku czekało mnóstwo pyszności. Atrakcjami dla najmłodszych były z pewnością dmuchańce, trampoliny, malowanie buziek, piana party, kolorowe animacje czy spotkania z bajkowymi postaciami. Mali strażacy pod okiem doświadczonych druhów szkolili się w celowa-

niu strumieniem wody. Starsi i młodszy mogli spróbować swoich sił na strzelnicy oraz podziwiać widowiskowe manewry wojskowe.

– Środki zebrane podczas pikniku zostaną przekazane na potrzeby edukacyjne uczniów PSP Tłuchowo – informuje Urząd Gminy Tłuchowo.

Tekst i fot. (ak)

Gmina Rypin

Dzień pełen uśmiechów i wrażeń

W środę 4 czerwca Szkoła Podstawowa w Zakroczu tętniła życiem i radością podczas corocznego pikniku rodzinnego, który był świetną okazją do wspólnego spędzenia czasu i budowania więzi.

Szkoła zamieniła się w prawdziwe centrum zabawy – z okazji Dnia Rodziny na wszystkich uczestników czekało mnóstwo atrakcji, które zapewniły kolorową, głośną i pełną śmiechu atmosferę. Na szkolnym boisku pojawili się animatorzy czasu wolnego, którzy zadbali o niezapomniane wrażenia. Największą

popularnością cieszyły się dmuchańce oraz stoisko z fantami, gdzie zabawa trwała bez końca. Nie zabrakło też magicznych momentów – setki mieniących się baniek mydlanych unosiły się w powietrzu, tworząc niezwykły klimat.

Dzieci mogły również skorzystać ze stoiska z tatuażami,

które wykonywali nauczyciele, dodając piknikowi nieco artystycznego szaleństwa. Nie zabrakło również pyszności – na wszystkich czekały domowe ciasta przygotowane przez rodziców uczniów oraz aromatyczne kiełbaski z grilla. Na deser uczestnicy zostali mile zaskoczeni słodką niespodzian-

ką – pysznymi lodami, które doskonale orzeźwiły w ciepły, letni dzień. Jednym z najbardziej emocjonujących momentów pikniku była wizyta strażaków z Komendy Powiatowej PSP w Rypinie oraz Ochotniczej Straży Pożarnej z Zakroczu.

Dzieci miały okazję poczuć się jak prawdziwi mundurowi,

zasiadając za kierownicą obu wozów strażackich i poznając sprzęt ratowniczy. Piknik Rodzinny w Zakroczu to nie tylko zabawa, ale przede wszystkim piękna inicjatywa, która zbliża społeczność szkolną i lokalną, budując niezapomniane chwile wspólnego świętowania.

(AdWo), fot. nadesłane

Konkurs plastyczny dla dzieci

REGION ▶ Dwutygodnik „Wodne Sprawy” ogłosił ogólnopolski konkurs plastyczny dla dzieci w wieku 5-9 lat. W swojej pracy uczestnicy mają za zadanie odpowiedzieć na pytanie: po co bobry budują tamy? Konkurs jest częścią działań edukacyjnych czasopisma i towarzyszy premierze książki „Wodne sprawy”

Zadaniem uczestników jest stworzenie dzieła pokazującego życie bobrów i ich rolę w przyrodzie. Można namalować czy narysować np. jak tama zatrzymuje wodę i tworzy mokradła albo jak inne zwierzęta korzystające z pracy tych największych w naszym kraju gryzoni. W wyborze techniki nie

ma ograniczeń. Może to być rysunek, malunek, kolaż,ycinanka, praca przestrzenna. Organizator zachęca do użycia naturalnych materiałów, np. liści, kory, patyków, itp.

Konkurs jest skierowany do dzieci w wieku 5-9 lat z przedszkoli, zerówek i klas I-III szkół podstawowych. Prace mogą

zgłaszać nauczyciele, opiekunowie lub placówki.

Każde dziecko może dostarczyć tylko jedną pracę.

Prace wraz z formularzem zgłoszeniowym należy wysłać pocztą tradycyjną do 20 czerwca na adres: „Pectore-Eco” sp. z o.o., ul. Zwycięstwa 14 lok. 84, 44-100 Gliwice z dopiskiem:

konkurs plastyczny – Po co bobry budują tamy? Ogłoszenie wyników nastąpi 14 lipca.

Nagrody

I miejsce – rower dziecięcy wartości 2 tys. zł

II miejsce – hulajnoga wartości tysiąca złotych

III miejsce – zestaw małego przyrodnika: lornetka, lupy,

plecak – wartość 500 zł

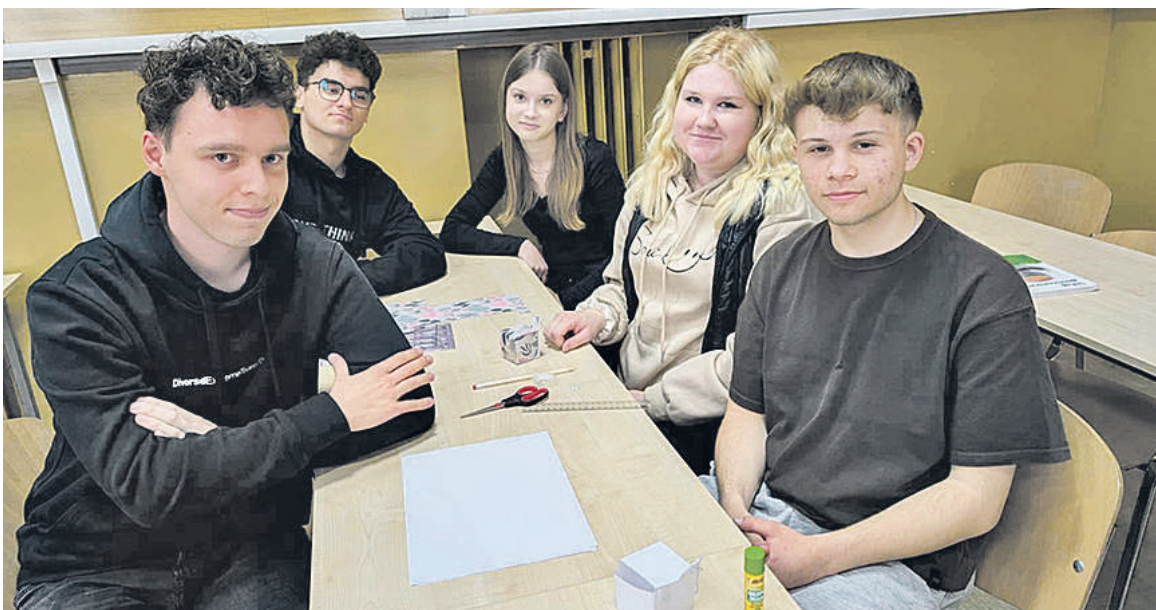
Regulamin konkursu i formularz zgłoszeniowy są do pobrania na stronie: <https://wodnesprawy.pl/konkurs/>. W razie pytań czy wątpliwości można skontaktować z organizatorem mejlowo: redakcja@wodnesprawy.pl.

Tekst i fot. (jd)

Region

Czy z inżynierami im po drodze?

Po skończeniu szkoły średniej wielu absolwentów decyduje się kontynuować naukę na wyższych uczelniach. Żeby dobrze wybrać przyszłą profesję i żeby studia były ciekawą przygodą, a nie udręką, warto jak najwięcej dowiedzieć się o wybranym kierunku.

Wydział Zarządzania Politechniki Bydgoskiej odwiedzili uczniowie czwartych klas Zespołu Szkół nr 3 im. Bogdana Chęłmickiego w Rypinie, którzy wzięli udział w warsztatach „Inżynierowie ratują świat - lean management”. Lean management, czyli po polsku szczupłe lub odchudzone zarządzanie to sposób kierowania przedsię-

biorstwem polegający na optymalizacji procesów produkcji, obniżaniu jej kosztów, eliminowaniu marnotrawstwa. Nawet organizacja hali produkcyjnej, odpowiednie ustawienie maszyn może mieć duże znaczenie dla wydajnej pracy.

Zajęcia z uczniami Chęłmickiego prowadziła dr inż. Katarzyna Radecka, która w przy-

stępny sposób wyjaśniła, na czym jest lean management. Były również zajęcia praktyczne w zespołach. Niewykluczone, że to spotkanie zaowocuje za rok napływem większej liczby kandydatów z Rypina na Wydział Zarządzania Politechniki Bydgoskiej.

(jd), fot. ZS Chęłmicki

Szkoła z perspektywą

GMINA ROGOWO ➤ W dniach 30-31 maja w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu odbyły się Dni Otwarte, skierowane do uczniów szkół podstawowych oraz ich rodziców

W wydarzeniu uczestniczyli m.in. wójtowie gmin Rogowo i Rypin – Zbigniew Zgórzyński i Janusz Tyburski, a także przedstawiciele firm i instytucji współpracujących na stałe ze szkołą. Oficjalne rozpoczęcie miało miejsce o godzinie 10:00, kiedy to dyrektor szkoły, Radosław Wiśniewski, powitał wszystkich przybyłych i przedstawił bogatą ofertę edukacyjną placówki. Szkoła kształci w takich kierunkach jak technika architektury krajobrazu, inżynieria środowiska i melioracje, rolnictwo, mechanizacja rolnictwa i agrotechnika oraz weterynaria.

Po części oficjalnej uczestnicy mieli okazję wziąć udział w licznych prezentacjach przygotowanych przez uczniów i nauczycieli. Pokazy pracy maszyn rolniczych, zwiedzanie nowoczesnych pracowni zawodowych, ogólnokształcących i językowych, a także laboratoria, szklarnie i sprzęt rolniczy wykorzystywany podczas zajęć praktycznych cieszyły się dużym zainteresowaniem. Uczestnicy angażowali się także w warsztaty, quizy tema-

tyczne i zabawy sportowe. Na gości czekały również stoiska tematyczne, przygotowane przez uczniów i nauczycieli, gdzie prezentowano ofertę zajęć dodatkowych oraz dorobek redakcji szkolnej gazetki „Cekaerka”.

Samorząd Uczniowski informował o nadchodzących wydarzeniach i imprezach

szkolnych. Tradycyjnie można było zwiedzić internat, poznać rozkład dnia i dowiedzieć się, jak uczniowie spędzają czas wolny. Uczniowie i absolwenci chętnie dzielili się swoimi doświadczeniami i odpowiadali na pytania kandydatów, co dodatkowo ułatwiało podjęcie decyzji o wyborze szkoły.

Ważnym momentem Dni

Otwartych było podpisanie umowy o współpracy pomiędzy dyrektorem Radosławem Wiśniewskim a wójtem gminy Rogowo Zbigniewem Zgórzyńskim. Umowa dotyczy wspólnych przedsięwzięć badawczo-rozwojowych związanych z troską o zrewitalizowany park w Sosnowie. Uczniowie będą mieli możliwość uczestniczenia

w zajęciach terenowych, rozwijając praktyczne umiejętności pod okiem specjalistów.

– Wydarzenie cieszyło się dużym zainteresowaniem, a frekwencja przerosła oczekiwania organizatorów. Wiele uczniów szkół podstawowych wyraziło chęć dołączenia do społeczności szkolnej w nadchodzącym roku szkolnym. Dni Otwarte w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu były doskonałą okazją do zapoznania się z ofertą edukacyjną oraz zapleczem dydaktycznym. Dzięki zaangażowaniu uczniów i nauczycieli wydarzenie przebiegło w przyjaznej i profesjonalnej atmosferze, co z pewnością pozytywnie wpłynie na nabór w nowym roku szkolnym – podsumował spotkanie dyrektor Radosław Wiśniewski.

Dni Otwarte potwierdziły, że szkoła w Nadrożu jest miejscem nowoczesnym, otwartym na współpracę i gotowym na wyzwania edukacyjne współczesnego rolnictwa i ochrony środowiska.

(AdWo), fot. nadesłane

Gmina Rypin

Wycieczka pełna nauki i zabawy

W piątek 6 czerwca uczniowie Szkoły Podstawowej w Zakroczu, wraz z opiekunami – dyrektorem Ewą Kłosowską oraz nauczycielami Moniką Kusińską i Piotrem Zgryziewiczem – uczestniczyli w wyjątkowej wycieczce do Gdańska.

Wyruszyli o świcie, aby w pełni wykorzystać dzień. Pierwszym przystankiem była wizyta w interaktywnym centrum nauki, gdzie uczniowie mieli okazję eksperymentować z różnymi zjawiskami

związanymi z energią. Po prawie dwugodzinnej zabawie połączonej z nauką, pełni wrażeń, wszyscy ruszyli na Stare Miasto. Na ulicy Długiej, pod czujnym okiem przewodnika, uczestnicy wyciecz-

ki zwiedzili najważniejsze zabytki Gdańska – od Bramy Wyżynnej po Fontannę Neptuna.

Nie zabrakło czasu na chwilę odpoczynku i posiłek, który pozwolił zebrać siły na dalsze przygo-

dy. Ostatnim punktem wycieczki była plaża w Brzeźnie. Dzieci z radością moczyły nogi w Bałtyku, biegały po piasku i zbierały muszki oraz kamyczki na pamiątkę. Po tak aktywnym dniu wszyscy

udali się na pyszne lody, a także na zakupy pamiątek. Zmęczeni, ale szczęśliwi, wrócili bezpiecznie do domów, bogatsi o nowe doświadczenia i wspaniałe wspomnienia.

(AdWo), fot. nadesłane

Rypin przyszłości oczami młodych twórców

REGION ▶ Konkurs Prozatorski im. Aleksandra Głowczewskiego organizowany co roku przez Miejsko-Powiatową Bibliotekę Publiczną w Rypinie nie obniża lotów. Biorą w nim udział bardzo młodzi twórcy z naszego powiatu i zawsze jest kogo nagradzać

We wtorek 27 maja w Miejsko-Powiatowej Bibliotece Publicznej w Rypinie nastąpiło rozstrzygnięcie IX edycji Konkursu Prozatorskiego im. Aleksandra Głowczewskiego. W twórczych zmaganiach mogli wziąć udział uczniowie średnich szkół z powiatu rypińskiego. Mieli za zadanie napisać mową niewiązaną tekst „Rypin 2050. Przyszłość w twoich rękach” składający się maksymalnie z 500 słów.

„Przyszłość była w moich rękach. Dlatego ją upuściłem” – tymi słowami zakończył swój utwór „Cztery Plagi” laureat nagrody specjalnej Paweł Tatkowski.

Karolina Czajkowska, zdobywczyni pierwszego miejsca zaczęła opowiadanie „Kobieta tańcząca” następująco: „W tym zapłutym Rypinie nawet jedyna rzeka, do której można by wskoczyć, wyschła. Co było

o tyle dziwne, że jeszcze dwadzieścia pięć lat temu płynęła. Zresztą dwadzieścia pięć lat temu było tu wszystko. Odkąd Partia przejęła władzę, nie ma nic, a odkąd podzielono miasto na część elitarną i robotniczą – jest jeszcze mniej. Jednak nikomu nie zdawało się to szczególnie przeszkadzać; nikomu, oprócz mnie jednego. Może jestem inny, a może po prostu za stary na nowe porządki”.

Również Martyna Czachowska nie widzi świetlanej przyszłości naszego miasta: „Rypin. Miasto, które kiedyś pachniało chlebem z piekarni przy Mławskiej i śmiechem dzieci odbijających piłkę o mur szkoły, dziś zamieniło się w bezdźwięczne pole grobowe. Nie było wojny. Nie było wybuchu. Śmierć przyszła cicho, z pozoru łagodna, w formie łatwości. Zabiła duszę, zostawiając ciało” – napisała autorka opowiadania

„łatwość zabiła sens”.

Komisja konkursowa w składzie: prof. Anna Skubaczewska – Pniewska, prof. Maciej Wróblewski i Małgorzata Gołębiewska bardzo wysoko oceniła nadesłane prace.

– Tegoroczna edycja była bardzo wyrównana. To bardzo budujące, że w czasach bezwzględnej dominacji chatów GPT młodym ludziom chce się pisać bardzo osobiste oryginalne teksty, w których wyrażają lęki. Można je artykułować na różne sposoby, również bardzo inteligentnie. Stąd ta nagroda specjalna właśnie za oryginalność, poczucie humoru tak bliskie Aleksandrowi Głowczewskiemu, który przecież był wybitnym badaczem komizmu – mówiła podczas uroczystości wręczania nagród prof. Anna Skubaczewska – Pniewska.

– Formy, które młodzi ludzie zaprezentowali – dwa

opowiadania i jeden dramat miały charakter wypowiedzi nie tylko literackiej, ale przede wszystkim były oparte na ich własnych doświadczeniach. Z jednej strony niepokój, ale z drugiej fascynacja tym co jest nowością. Fascynacja tym, co jest charakterystyczne dla współczesnego świata technologicznego, co się wiąże z mediami społecznościowymi, ze sztuczną inteligencją. Wszystko to odzwierciedla się w nagrodzonych tekstach – stwierdził prof. Maciej Wróblewski.

Jury dokonało innego od założonego podziału nagród. Pierwszy raz w konkursie pojawiła się nagroda specjalna.

Laureaci IX edycji Konkursu Prozatorskiego im. Aleksandra Głowczewskiego

Nagroda specjalna i karta pamiątkowa o wartości 800 zł – Paweł Tatkowski pseudonim Pete, uczeń Zespołu Szkół nr 1

im. ks. Czesława Lissowskiego w Rypinie za dramat „Cztery Plagi”

I miejsce i karta pamiątkowa o wartości 800 zł – Karolina Czajkowska pseudonim Kasandra, uczennica Zespołu Szkół nr 1 im. ks. Czesława Lissowskiego w Rypinie za opowiadanie „Kobieta tańcząca”

II miejsce i karta pamiątkowa o wartości 400 zł – Martyna Czachowska, pseudonim Cichy Szept, uczennica Zespołu Szkół nr 3 im. Bogdana Chęłmickiego w Rypinie za opowiadanie „Łatwość zabiła sens”.

Nagrodzone utwory czytała Ewa Wesołowska. Wydarzenie uświetnił montaż słowno-muzyczny w wykonaniu grupy teatralnej „Reflektor” z Zespołu Szkół nr 1 im. ks. Czesława Lissowskiego w Rypinie.

Tekst i fot. (jd)

HOROSKOP

KOZIOROŻEC 22.12-19.01

Czerwiec to czas stabilizacji. W pracy skup się na długoterminowych celach i unikaj pochopnych decyzji. W relacjach osobistych bądź wyrozumiały i cierpliwy – Twoja determinacja pomoże w przezwyciężeniu trudności. Poczujesz również potrzebę zabezpieczenia swojej przyszłości finansowej.

WODNIK 20.01-18.02

Twoja kreatywność osiąga szczyt. W pracy pojawią się możliwości realizacji nowych projektów. W relacjach osobistych bądź otwarty na nowe doświadczenia – to czas na eksperymenty. Poczujesz również potrzebę wyrażenia siebie w nowy sposób.

RYBY 19.02-20.03

Niektóre miesiące służą odpoczynkowi, inne refleksji – czerwiec 2025 dla Ryb to czas głębokiego wglądu w siebie. To, co ukryte dotąd w podświadomości, może wypłynąć na powierzchnię. Będziesz bardziej emocjonalna/em niż zwykle, ale to nie powód do niepokoju – to część wewnętrznego oczyszczenia.

BARAN 21.03-20.04

Czerwiec to dla Ciebie czas pełen energii i nowych wyzwań. Mars w koniunkcji z Jowiszem otwiera przed Tobą drzwi do lukratywnych kontraktów i partnerstw biznesowych. To doskonały moment na inwestycje, szczególnie w sektorze technologicznym. W relacjach osobistych bądź otwarty na nowe doświadczenia, ale unikaj pochopnych decyzji.

BYK 21.04-21.05

W czerwcu poczujesz potrzebę odpoczynku i oderwania się od codzienności. Krótka podróż lub zmiana otoczenia pozwolą Ci naładować baterie. W pracy skup się na stabilizacji i unikaj ryzykownych inwestycji. W relacjach osobistych bądź wyrozumiały i cierpliwy – Twoja empatia pomoże w rozwiązywaniu trudnych sytuacji.

BLIŹNIĘTA 22.05-20.06

Merkury sprzyja Twojej komunikacji, co ułatwi Ci nawiązywanie nowych kontaktów. W pracy pojawią się możliwości rozwoju, szczególnie w obszarze mediów i technologii. W relacjach osobistych bądź szczery i otwarty – to klucz do harmonii. Poczujesz również silną potrzebę rozwoju intelektualnego, co może prowadzić do nowych ścieżek kariery.

RAK 21.06-22.07

Czerwiec to czas introspekcji i zadumy. W pracy unikaj konfliktów i skup się na współpracy z innymi. W relacjach osobistych bądź wyrozumiały i cierpliwy – Twoja empatia pomoże w rozwiązywaniu trudnych sytuacji. Poczujesz również silną potrzebę stabilizacji finansowej, co może prowadzić do nowych możliwości inwestycyjnych.

LEW 23.07-22.08

Twoja charyzma przyciąga uwagę, co może przynieść nowe możliwości zawodowe. W pracy bądź gotów na zmiany i nie bój się podejmować ryzyka. W relacjach osobistych unikaj dominowania – daj przestrzeń innym na wyrażenie siebie. Czerwiec to także doskonały moment na rebranding i budowanie osobistej marki.

PANNA 23.08-22.09

Czerwiec to czas porządków – zarówno w pracy, jak i w życiu osobistym. Skup się na organizacji i eliminowaniu zbędnych spraw. W relacjach osobistych bądź otwarty na kompromisy i nie bój się prosić o pomoc. Poczujesz również potrzebę rozwoju osobistego, co może prowadzić do nowych ścieżek kariery.

WAGA 23.09-23.10

W czerwcu Twoja intuicja będzie silniejsza niż zwykle. W pracy zauważysz możliwości współpracy, które przyniosą korzyści obu stronom. W relacjach osobistych bądź szczery i otwarty – komunikacja to klucz do zrozumienia. Poczujesz również potrzebę równowagi między życiem zawodowym a prywatnym.

SKORPION 24.10-21.11

Czerwiec to czas transformacji. W pracy pojawią się wyzwania, które pozwolą Ci na rozwój. W relacjach osobistych bądź gotów na zmiany – otwartość na nowe doświadczenia przyniesie korzyści. Poczujesz również potrzebę głębszego zrozumienia siebie i swoich pragnień.

STRZELEC 22.11-21.12

Twoja energia przyciąga innych, co może prowadzić do nowych znajomości. W pracy bądź gotów na zmiany i nie bój się podejmować ryzyka. W relacjach osobistych bądź szczery i otwarty – to klucz do harmonii. Poczujesz również potrzebę zacieśnienia więzi rodzinnych.

SUDOKU

- mąka pszenna 300 g**
- jajka 2 szt.**
- cukier puder 1 łyżka**
- cukier waniliowy 1 łyżeczka**
- świeże drożdże 10 g**
- olej rzepakowy 30 g**
- ciepła woda 60 ml**
- sól szczypta**
- cukier kryształ do posypania**
- mielony cynamon do posypania**

Od lewej Marcel Radko i Amelia Celmer- uczniowie Szkoły Branżowej I Stopnia przy Zespole Szkół Nr 3 w Golubiu-Dobrzyniu.

Przesianą mąkę łączymy z cukrem pudrem, cukrem waniliowym, rozkruszonymi drożdżami, solą i żółtkami. Białka odstawiamy do lodówki. . Do masy dodajemy olej i ciepłą wodę. Ciasto mieszamy łyżką a następnie wyrabiamy rękoma. Ciasto rozwałkowujemy i wykrawamy kółka za pomocą szklanki. Na środku układamy wcześniej przygotowaną karteczkę z wróżbą. Ciasteczko zlepiamy tak jak pieroga i stawiamy na blaszce wyłożonej papierem do pieczenia. Ciasteczka smarujemy pozostałym białkiem i posypujemy cukrem kryształowym z cynamonem. Pieczemy około 15 minut w temperaturze 180 stopni C.

Smacznego!

	6	1	8			7	4	9
		7	4	6	1			
	8		9					
	5		3	2	6	9		4
6	9	3	5		7			
		2	1		8	3	5	6
8	2	6	7	5		4		1
		5		8			9	7
3		9					2	8

		1	8			3		
	6		5	7	9			2
	9		1	3				7
	4			9	7	8		3
			4	5		9	7	6
		9			1	2		4
5			2	4	3		9	
	2	4	9		5	7		
9		6	7		8		2	

KRZYŻÓWKI

Lustro	Mała Felicia Islamski post		Rocky, amer. bokser zawodowy; mistrz świata 1952-56.	Element, motyw zdobniczy; upiękieszenie	Jezioro w pd. Kanadzie, połączone z jez. Manitoba i jez. Winnipeg	14	Grecka bogini dębu	Jednorożka monetarna Gambii, równa 100 bututów	Przełęcz w Alpach Pennińskich, łącząca doliny Rodanu i Dora Baltea	
					Tytuł poematu symfonicznego Feruca Liszta	17				
Rzeka, lewy dopływ Kury								Syn Izaaka, brat Ezawa (Izrael)	Paul {1830-1914}, niem. pisarz, teoretyk i mistrz noweli; nagroda Nobla 1910	
Rolnik na Rusi					kobra indyjska					
			Carl Ferdinand (1896-1984), amer. biochemik, nagroda Nobla 1947				Artur Robert (ur. 1934), tenisista amer., mistrz Wimbledonu 1975			
					Paczka, plik					
				8	Część splaty			3		4
Dawne miasto w woj. poznańskim, od 1961 włączone do miasta Kórnik		Lewy dopływ Renu					Prowincja w Arabii Saudyjskiej, nad Morzem Czerwonym	7	Krzew z rodziny pokrzyw; Hawaje	Alfred (ur. 1915), geograf i podróżnik
					Ostrzeżie świętego Pawła					
					Kolor nie białonego płótna					
Ozdobny pas przy kimonie	Rzeźbiarz "Chłopiec z gestą"			5		10	2	Rów po bombie		
	Stanisław, hydrotechnik							Przepływa przez Kair	16	
			Odmiana bilarda							Japońska gra planszowa
			Biblijny król Bawaznu	12						
Psie imię					Mirosław, pseud. Stanko dziennikarz, fotoreporter					
Miasto w Puerto Rico		1	15				miasto we Francji, na pn.-wsch. od Parviza	6		11

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

Spadek kursu akcji	Szkic o sztuce		Jednoosobowe sanie	Pokoik bez oien przylegający do większego pokoju	Bycie kombatantem		W klasycznej filozofii chińskiej - bezosobowy ład świata	Wydzieliny jakiegos narządu pobierane w celu wykonania badania		Herb przedstawiający serce ludzkie przesyte strzałą	
	Człowiek nauki				Kurort koło Warszawy	1	2	3			
Jest dźwięgni handlu								Gwiazda, odznaka		Miasto w stanie Floryda nad zatoką Biscayne (USA)	
Zdobniale: wuj					4						
					Nagły wzrost koniunktury gospodarczej						
Skutek ulewnych deszczów lub topnienia śniegu		Wagon - platforma			5		Zasięg czegoś ustalonego, przyjętego				
					Imię męskie						
					Biała tupała	6	7				
Gatunek papierosów		Przenośnie: przeskoda					Potocznie: oko		Wójt w Hiszpanii		Sposób, metoda
		"Krzepka" roślina		Ślad pamięciowy							
				Uraza			8				
Antonim menos	Alfa i omega							Cwaniak, spryciarz			
	Albumik							Wachlarz japoński; sensu			
			Tłum, ścisł, cizba							R w alfabecie greckim	
			Domek dla pszczoł					9	10		
Numeracja kompozycji					Uczniowska bumelka	11	12				
stolica Gwinei Równikowej							Bożyszcz, symbol bóstwa				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Pamiętają o mamach cały rok

REGION/KRAJ ▶ Bycie mamą to nie tylko ogromna radość i wyzwanie, ale też prawo do konkretnego wsparcia finansowego. Zakład Ubezpieczeń Społecznych oferuje pomoc zarówno dla początkujących mam, w postaci zasiłku macierzyńskiego, jak i dla kobiet które wychowały co najmniej czworo dzieci, dzięki świadczeniu „Mama 4+”

Zasiłek macierzyński – dla świeżo upieczonych mam

– Mama może otrzymać zasiłek macierzyński nie tylko po porodzie, ale nawet 6 tygodni przed narodzinami dziecka. Świadczenie to przysługuje kobietom objętym ubezpieczeniem chorobowym i jest wypłacane przez ZUS lub pracodawcę – jeśli zatrudnia więcej niż 20 osób – informuje Krystyna Michałek, rzeczniczka ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Łączny czas pobierania zasiłku zależy od liczby dzieci urodzonych przy jednym porodzie lub przyjętych na wychowanie. W przypadku jednego dziecka to aż 61 tygodni urlopu: 20 tygodni urlopu macierzyńskiego oraz 41 tygodni urlopu rodzicielskiego.

go. Z tej puli, maksymalnie 32 tygodnie może wykorzystać mama, a 9 tygodni jest zarezerwowanych dla drugiego rodzica. Niewykorzystanie tego czasu przez ojca powoduje jego utratę.

W przypadku porodów mnogich okres urlopu i zasiłku wydłuża się i zależy od liczby urodzonych dzieci – od 74 tygodni przy bliźniakach, aż do 80 tygodni przy pięciorkach lub większej liczbie noworodków. W każdym z wariantów 9 tygodni pozostaje zarezerwowanych dla drugiego rodzica.

Specjalne sytuacje – dłuższe wsparcie dla rodzin

W niektórych sytuacjach urlop rodzicielski może zostać wydłużony, co oznacza także dłuższy okres

wypłaty zasiłku macierzyńskiego. Na przykład rodzice dzieci z orzeczeniem „Za życiem” mają prawo do korzystania z urlopu rodzicielskiego przez dłuższy okres: 65 tygodni – w przypadku urodzenia lub przyjęcia jednego dziecka; 67 tygodni – w przypadku porodu mnogiego; 62 tygodnie – w przypadku przyjęcia starszego dziecka na wychowanie (do 7. lub 14. roku życia – w zależności od sytuacji prawnej dziecka).

Dłuższy urlop macierzyński dla wcześniaków i noworodków wymagających hospitalizacji

Od 19 marca br. rodzice wcześniaków oraz dzieci urodzonych o czasie, które wymagały hospitalizacji po porodzie, mogą skorzystać z dodatkowego, uzupełniającego urlopu macierzyńskiego. Jego długość zależy od tygodnia ciąży, masy urodzeniowej i czasu pobytu dziecka w szpitalu: **do 15 tygodni** dla dzieci urodzonych przed 28. tygodniem ciąży i/lub o masie urodzeniowej nieprzekraczającej 1000 g; **do 8 tygodni** dla dzieci urodzonych między 28. a 37. tygodniem z wagą powyżej 1000 g oraz dzieci urodzonych o czasie, jeśli przebywały w szpitalu co najmniej dwa kolejne dni (między 5. a 28. dniem życia).

Ile wynosi zasiłek?

100% podstawy wymiaru – za

czas urlopu macierzyńskiego (lub urlopu na jego warunkach); **70% podstawy wymiaru** – za czas urlopu rodzicielskiego; **81,5% podstawy wymiaru** przez cały ten okres – jeśli wniosek zostanie złożony w ciągu 21 dni od porodu, a co najmniej jeden dzień urlopu rodzicielskiego przypadnie na pierwszy rok życia dziecka; **100% podstawy wymiaru** – za okres uzupełniającego urlopu macierzyńskiego. W przypadku 9 tygodni urlopu rodzicielskiego dla drugiego rodzica zawsze obowiązuje stawka 70%.

Jeśli rodzic nie wykorzysta ani jednego dnia zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego przy stawce 81,5% w pierwszym roku życia dziecka, może złożyć wniosek o jednorazowe wyrównanie zasiłku do 100% podstawy wymiaru. W takiej sytuacji zasiłek za okres urlopu rodzicielskiego zostanie wypłacony w wysokości 70% podstawy wymiaru.

„Mama 4+” – dla mam z co najmniej czwórką dzieci

Mamy, które urodziły i wychowały lub tylko wychowały co najmniej czworo dzieci i nie wypracowały minimalnej emerytury, mogą po ukończeniu 60 lat otrzymać rodzicielskie świadczenie uzupełniające, zwane „emeryturą Mama 4 plus”.

Maksymalna kwota tego świadczenia wynosi 1 878,91 zł brutto miesięcznie.

Taką kwotę otrzymują osoby, które nie pobierają emerytury ani renty oraz nie mają dochodu zapewniającego niezbędne środki do życia. W przypadku osób, które już pobierają świadczenie z ZUS-u, KRUS-u lub innego organu rentowego, ale w wysokości niższej niż najniższa emerytura, świadczenie uzupełniające wyrównuje różnicę do kwoty 1 878,91 zł brutto. Na przykład, jeśli obecna emerytura wynosi 1 000 zł brutto, świadczenie uzupełniające wyniesie 878,91 zł brutto.

Świadczenie na wniosek

Aby otrzymać świadczenie „Mama 4+”, należy złożyć wniosek do ZUS-u lub KRUS-u, dołączając dokumenty dotyczące dochodów i sytuacji życiowej. Przed podjęciem decyzji Prezes ZUS lub KRUS zweryfikuje, czy spełniony jest warunek braku dochodu zapewniającego niezbędne środki do utrzymania. Niezbędne środki utrzymania ocenia się w odniesieniu do wysokości najniższej emerytury. Przy ocenie prawa do świadczenia uwzględniane są jedynie źródła dochodu osoby ubiegającej się o nie.

(red)
fot. ZUS

Region/Kraj

Dodatek dopełniający do renty socjalnej

Zakład Ubezpieczeń Społecznych poinformował, że ponad 133,6 tys. osób otrzymało dodatek dopełniający do renty socjalnej. Jest to wsparcie finansowe dla osób, które są całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji. W całej Polsce wypłacono na ten cel ponad 1,7 mld złotych. W województwie kujawsko-pomorskim dodatek trafił do prawie 9,2 tys. osób, a łączna suma wypłat wyniosła około 117 mln złotych.

Od 1 stycznia 2025 roku obowiązują przepisy dotyczące dodatku dopełniającego do renty socjalnej. Jak wyjaśnia Krystyna Michałek, rzeczniczka ZUS w województwie kujawsko-pomorskim: „Świadczenie to jest przeznaczone dla osób, które ze względu na stan zdrowia nie są w stanie samodzielnie funkcjonować i wymagają stałej lub długotrwałej opieki.”

Dodatek dopełniający przyznawany z urzędu

Dodatek został przyznany z urzędu osobom, które spełniały określone warunki na 1 stycznia 2025 roku, czyli pobierały rentę socjalną oraz posiadały orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej

egzystencji. Osoby te nie musiały składać żadnego wniosku. ZUS informuje uprawnionych o przyznaniu dodatku, a także udostępnia tę informację na profilu informacyjnym osoby uprawnionej, utworzonym na Platformie Usług Elektronicznych (PUE)/eZUS.

– Zakład Ubezpieczeń Społecznych w maju przyznał dodatek do renty socjalnej blisko 134 tys. osób całkowicie niezdolnym do pracy oraz do samodzielnej egzystencji. Łącznie wypłacono im ponad 1,7 mld złotych. W województwie kujawsko-pomorskim dodatek otrzymało niemal 9,2 tys. osób, a suma wypłaconego wsparcia wyniosła blisko 117 mln złotych – dodaje rzeczniczka.

Beneficjenci dodatku, którzy otrzymali go z urzędu, otrzymali wyrównanie od 1 stycznia 2025 roku. Wysokość dopłaty do renty socjalnej w miesiącach styczniu i lutym wynosiła 2520 zł brutto miesięcznie, natomiast od marca, po waloryzacji, wzrosła do 2610,72 zł brutto. Od dodatku dopełniającego, podobnie jak od renty socjalnej, potrącane są składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz zaliczka na podatek dochodowy. Z dodatku dopełniającego ZUS może dokonywać potrąceń i egzekucji na takich samych zasadach jak z renty socjalnej.

Dodatek dopełniający na wniosek – jeśli brak orzeczenia

W przypadku osób pobie-

rających rentę socjalną, które nie posiadały orzeczenia o niezdolności do samodzielnej egzystencji na dzień 1 stycznia 2025 roku, ZUS przyznaje dodatek dopełniający na wniosek, pod warunkiem uzyskania takiego orzeczenia. Aby się o niego ubiegać należy wypełnić formularz EDD-SOC, który jest dostępny na stronie www.zus.pl oraz we wszystkich placówkach ZUS-u. Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie o stanie zdrowia, wystawione na formularzu OL-9 przez lekarza prowadzącego leczenie. Ważne jest, aby od daty wydania zaświadczenia do chwili złożenia wniosku nie minął okres dłuższy niż miesiąc. Osoby, którym

ZUS przyzna dodatek dopełniający, otrzymają jego wypłatę od miesiąca, w którym złożony zostanie wniosek.

Kontakt i wsparcie

W przypadku pytań, wątpliwości lub jakichkolwiek trudności można skorzystać z kilku rozwiązań: znaleźć informacje na stronie <https://www.zus.pl/> (zakładka [Świadczenia] → [Katalog usług – emerytury i renty] → [Ustalenie uprawnień do świadczeń] → [Dodatek dopełniający do renty socjalnej]); skorzystać z infolinii ZUS (22) 560 16 00; przyjść do dowolnej placówki ZUS-u; zamówić e-wizytę i połączyć się z pracownikiem ZUS-u w ramach wideorozmowy.

(red)

DOBRZE TO WIEDZIEĆ

Wynagrodzenia pracowników samorządowych w górę!

Wyższe wynagrodzenia zasadnicze dla pracowników samorządowych już pewne, Rada Ministrów wydała stosowne rozporządzenie. To oznacza nawet blisko 17 proc. podwyżki dla pracowników w zależności od poziomu zaszeregowania stanowisk, co więcej - z wyrównaniem od 1 marca 2025 roku.

Dlaczego to tak ważne?

Chociaż pracodawcy samorządowi mają swobodę ustalania wynagrodzeń swoich pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, ci zgłaszają potrzebę poprawienia swojej sytuacji płacowej. W odpowiedzi na te oczekiwania Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przygotowało projekt mający na celu uaktualnienie stawek, a w efekcie uatrakcyjnić możliwości zatrudnienia w jednostkach samorządowych. 30 maja 2025 roku premier Donald Tusk podpisał nowelizację rozporządzenia Rady Ministrów w tej sprawie. W praktyce oznacza to podniesienie kwot minimalnego wynagradzania zasadniczego w poszczególnych kategoriach zaszeregowania pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

Czym są kategorie zaszeregowania?

Kategorie zaszeregowania wskazują poziom minimalnego wynagrodzenia zasadniczego. W rozporządzeniu do każdego stanowiska dla pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę ustalona jest kategoria zaszeregowania, do której przypisany jest minimalny miesięczny poziom wynagrodzenia zasadniczego. Przykładowo dla inspektora ds. BHP czy starszego referenta minimalny poziom wynagrodzenia zasadniczego to IX kategoria zaszeregowania, natomiast dla kierownika lub naczelnika samorządowej jednostki organizacyjnej – kategoria XVIII. Z kolei dla osoby sprzątającej to II kategoria.

Kto może liczyć na podwyżkę wynagrodzenia?

Rozporządzenie oznacza podniesienie wynagrodzenia zasadniczego w I kategorii zaszeregowania do 4666 zł, czyli kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, jaka obowiązuje w 2025 r. To oznacza 16,65 proc. podwyżki (666 zł) dla tej kategorii zaszeregowania. Od XII kategorii, która dotychczas była ustalona w kwocie 4700 zł, czyli powyżej wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, wzrost kwot minimalnego wynagrodzenia zasadniczego wynosi ok. 5 proc. To tyle, ile wynosi średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej (105 proc.) w 2025 r.

Od kiedy podwyżki?

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 14 czerwca 2025 roku. Co ważne, zwiększone kwoty wynagrodzenia zasadniczego pracowników samorządowych będą obowiązywały z wyrównaniem od 1 marca 2025 roku. Podwyżki sfinansowane zostaną w ramach środków na wynagrodzenia pozostających w dyspozycji poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego.

12 czerwca

1520 – Wojna pruska: zawarto rozejm w czasie którego rozpoczęły się w Toruniu rokowania pokojowe między królem Zygmuntem I Starym a wielkim mistrzem Albrechtem Hohenzollernem. Mimo przedłużenia rozejmu do 4 lipca negocjacje nie przyniosły rezultatu i działania wojenne zostały wznowione.

1667 – Jean-Baptiste Denys, nadworny lekarz króla Francji Ludwika XIV, przeprowadził pierwszą w historii transfuzję krwi.

1979 – Henryk Jaskuła wypłynął z portu w Gdyni w samotny rejs dookoła świata bez zawijania do portu.

13 czerwca

1944 – Front zachodni: pod Villers-Bocage w Dolnej Normandii pojedynczy czołg Tiger dowodzony przez Michaela Wittmanna zniszczył w ciągu 15 minut 21 pojazdów (czołgów, transporterów opancerzonych i ciężarówek) należących do brytyjskiego 4. Pułku Pancernego County of London Yeomanry.

1977 – Premiera komedii filmowej Kochaj albo rzuć w reżyserii Sylwestra Chęcińskiego.

1956 – W Paryżu rozegrano pierwszy finał piłkarskiego Pucharu Europy, w którym Real Madryt pokonał francuski Stade de Reims 4:3.

14 czerwca

1331 – Na zamku w Chęcinach zakończył się trwający od 26 maja ogólnopolski wiec zwołany przez króla Władysława Łokietka, uważany za początek polskiego parlamentaryzmu.

1927 – Na polecenie marszałka Józefa Piłsudskiego na paryskim Cmentarzu Montmartre ekshumowano szczątki Juliusza Słowackiego i przewieziono je do Polski.

1944 – Polscy i radzieccy partyzanci odnieśli zwycięstwo nad wojskiem niemieckim w bitwie na Porytowym Wzgórzu na Równinie Biłgorajskiej, największej bitwie partyzanckiej na ziemiach polskich.

15 czerwca

1219 – Według legendy w czasie krucjaty króla Waldemara II Zwycięskiego do Estonii spadła z nieba późniejsza flaga Danii (Dannebrog), najstarsza obecnie używana flaga w Europie.

1528 – W Toruniu otwarto mennicę królewską.

1982 – Podczas piłkarskich Mistrzostw Świata w Hiszpanii padł najwyższy rezultat w historii turniejów finałowych (Węgry-Salwador 10:1).

16 czerwca

1657 – Potop szwedzki: król Danii Fryderyk III Oldenburg wypowiedział wojnę Szwecji, włączając się do działań zbrojnych po stronie Rzeczypospolitej.

1935 – Na Walnym Zebraniu Naczelnej Izby Lekarskiej przyjęto Zbiór zasad deontologii lekarskiej, pierwszy kodeks etyki lekarskiej w niepodległej Polsce.

1997 – Na antenie TVP1 wyemitowano w ramach konkursu na telenowelę pierwszy odcinek serialu Klan.

17 czerwca

1657 – Potop szwedzki: po trzydniowym oblężeniu wojska szwedzko-siedmiogrodzkie zajęły Warszawę.

1992 – W Warszawie otwarto pierwszą w kraju restaurację sieci McDonald's.

2004 – W amerykańskim stanie Georgia upolowano ogromnych rozmiarów dzika, nazwanego później przez prasę Hogzillą. Naukowcy ocenili masę Hogzilli (dzik był w stanie rozkładu) na 363 kilogramy, a długość ciała na 2,4 metra.

18 czerwca

1657 – Potop szwedzki: po dwuletniej okupacji wojska szwedzkie opuściły Kruszwicę, niszcząc i podpalając miasto.

1815 – 100 dni Napoleona: w bitwie pod Waterloo Napoleon Bonaparte poniósł ostateczną klęskę.

1940 – Generalny gubernator Hans Frank wydał rozporządzenie o wznowieniu działalności szkół podstawowych i zawodowych z ograniczonym programem nauczania.

19 czerwca

1431 – Wielki mistrz zakonu krzyżackiego Paul Bellitzer von Russdorff zawarł przymierze z buntującym się przeciwko Polsce wielkim księciem litewskim Świdrygiełłą, co doprowadziło do wybuchu wojny polsko-krzyżackiej (1431-35).

1910 – W Spokane w amerykańskim stanie Waszyngton po raz pierwszy obchodzono Dzień Ojca.

1930 – Do Gdyni przyłynął zakupiony we Francji (początkowo niemiecki) żaglowiec szkolny „Dar Pomorza”.

20 czerwca

1922 – Oddziały Wojska Polskiego pod wodzą gen. Stanisława Szeptyckiego wkroczyły do przyznanej Polsce w wyniku III powstania śląskiego części Górnego Śląska.

1929 – Na cmentarzu w syryjskim Aleppo dokonano ekshumacji szczątków gen. Józefa Bema, skąd następnie przewieziono je do Tarnowa.

1970 – Amerykanin Dave Kunst wyruszył z Waseca w Minnesocie w pierwszą zakończoną sukcesem pieszą wyprawę dookoła świata.

21 czerwca

1410 – Wielka wojna z zakonem krzyżackim: realizując zobowiązania sojusznicze wobec krzyżaków król Węgier Zygmunt Luksemburski wypowiedział wojnę Polsce.

1940 – W dniach 20 i 21 czerwca miała miejsce największa i najgłośniejsza ze wszystkich egzekucji przeprowadzonych w Palmirach. Trzema transportami wywieziono na śmierć 358 więźniów Pawiaka, w tym wielu przedstawicieli polskiej elity politycznej, intelektualnej, sportowej i kulturalnej.

1942 – W kibucu Tirat Cewi (obecnie Izrael) zmierzono najwyższą temperaturę na kontynencie azjatyckim (+53,9°C).

22 czerwca

1789 – Sejm Czteroletni uchwalił przeprowadzenie pierwszego w Polsce spisu statystycznego.

1812 – W Wytkowyszkach Napoleon Bonaparte w rozkazie dziennym do armii ogłosił początek II wojny polskiej, co oznaczało wojnę z Rosją.

1934 – Ferdinand Porsche podpisał umowę na wykonanie trzech pierwszych prototypów Volkswagena.

23 czerwca

1868 – Amerykanin Christopher Sholes opatentował pierwszą zdatną do wykorzystania praktycznego maszynę do pisania.

1957 – Telewizja Polska wyemitowała premierowe wydanie programu dla dzieci Miś z okienka.

1986 – Wanda Rutkiewicz dokonała pierwszego polskiego i kobiecego wejścia na szczyt drugiej najwyższej góry świata K2 w paśmie Karakorum.

24 czerwca

1943 – W nocy z 23 na 24 czerwca rozpoczęła się operacja „Werwolf”, akcja pacyfikacyjno-wysiedleńcza przeprowadzona przez Niemców na Zamojszczyźnie w czerwcu i sierpniu 1943 roku, podczas której wysiedlono od 30 do 60 tys. Polaków ze 171 wsi.

1978 – We Wrocławiu urodziła się 35-milionowa obywatelka Polski.

1981 – Miało miejsce pierwsze, nieuznane przez Kościół katolicki, objawienie Najświętszej Maryi Panny w Međugorje w Bośni i Hercegowinie.

25 czerwca

1447 – W katedrze wawelskiej arcybiskup gnieźnieński Wincenty Kot koronował na króla Polski Kazimierza IV Jagiellończyka.

1792 – W Ostrogu na Wołyniu po raz pierwszy wręczono Ordery Virtuti Militari. Udekorowano nimi 15 oficerów i żołnierzy biorących udział w zwycięskiej bitwie pod Zieleńcami z Rosjanami.

1911 – We Lwowie cztery polskie kluby piłkarskie: Czarnych Lwów, Pogoń Lwów, Cracovia i RKS Kraków założyły Związek Polski Piłki Nożnej.

Łączonek – wieś od buczyny po Długie i Gulbiny

GMINA BRZUZE ► Położony malowniczo pomiędzy rynnami jezior Długie i Trąbińskie Łączonek to niewielka wieś w gminie Brzuze, która – mimo swojej skromnej powierzchni wynoszącej niespełna 297 hektarów – może poszczycić się niezwykłym bogactwem przyrodniczym, historycznym i społecznym. To jedyna miejscowość w Polsce nosząca tę nazwę.

Wyjątkowe położenie geograficzne sprawia, że Łączonek wyróżnia się na tle okolicznych wsi. Wschodnią i zachodnią granicę wyznaczają naturalne rynny jeziorne, a w zachodniej części miejscowości znajduje się niewielkie jezioro, lokalnie nazywane Stefanką – od nazwiska przedwojennych właścicieli, którzy użytkowali je jako akwen rybacki. Choć zajmuje zaledwie cztery hektary, a jego maksymalna głębokość wynosi 4,1 metra, jezioro to stanowi dziś atrakcyjne miejsce dla wędkarzy i miłośników wypoczynku wśród

przyrody. Położone w zlewni Rypienicy, przyjmuje wody z jeziora Czarownica i odprowadza je do jeziora Trąbińskiego. W jego otoczeniu rozwija się zabudowa rekreacyjna.

Historia Łączonka sięga XVIII wieku. Niegdyś wieś była częścią majątku Gulbiny. W XIX wieku, podczas uwłaszczenia, ówczesny właściciel dóbr – Ignacy Ludwik Piwnicki – przekazał chłopom 121 morgów ziemi, co umożliwiło utworzenie 12 gospodarstw. Choć dziś ponad 80% powierzchni sołectwa stanowią użytki rolne, krajobraz urozmaicają śródpolne

zadrzewienia, mokradła i niewielkie zbiorniki wodne. Śladem po dawnych, rozległych lasach jest dziś samotna sosna – „żywy pomnik” przeszłości, stojąca dumnie na miedzy jako symbol zarówno Łączonka, jak i całej gminy Brzuze. Wieś kryje też archeologiczną zagadkę – nad brzegiem jeziora odkryto niegdyś grodzisko lub pradawny kurhan. Jego znaczenie nie zostało dotąd jednoznacznie potwierdzone, lecz miejsce to nadal budzi ciekawość i zainteresowanie.

Przez długie lata Łączonek należał do parafii Trąbin. Od 1976

roku wchodzi w skład parafii Ostrowite. Ślady religijnej tożsamości są wciąż widoczne – choć w 2021 roku burza zniszczyła kapliczkę z figurą Matki Bożej Niepokalanej, mieszkańcy szybko podjęli wspólny trud odbudowy. Nową, klinkierową niszę, ozdobioną kolumnami, wzniesiono w tym samym miejscu. Uroczyste poświęcenie odbyło się w maju 2023 roku, a kapliczka stała się symbolem lokalnej wspólnoty i przywiązania do tradycji.

Łączonek to nie tylko miejsce o wyjątkowym krajobrazie i bogatej historii – to również

prężnie działający ośrodek życia społecznego. Od 2010 roku sercem lokalnej aktywności jest świetlica wiejska, w której odbywają się spotkania, wydarzenia kulturalne i imprezy integracyjne. Dzięki zaangażowaniu rady sołectkiej pod przewodnictwem sołtysa Marka Kusińskiego, aktywnej działalności Koła Gospodyń Wiejskich z przewodniczącą Sylwią Grochocką oraz wsparciu radnego Pawła Kusińskiego, wieś tętni życiem i umacnia swoją tożsamość.

(ak)

fot. nadesłane

Gmina Wąpielsk

Przedwakacyjny piknik w Radzikach Dużych

Czy dzieci lubią czerwiec? Jak najbardziej, bo w tym miesiącu kończą naukę i zaczynają się wakacje, a wraz z nimi wyjazdy w ciekawe miejsca.

Atmosferę zbliżającego się odpoczynku młodzi mieszkańcy gminy Wąpielsk mieli okazję poczuć podczas imprezy „Wakacje tuż tuż – piknik z zasadami”, na którym nie tylko się świetnie bawili, ale też uczyli, jak zadbać o swoje bezpieczeństwo podczas letnich wypraw.

Na wydarzenie zaprosiły dzieci i młodzież wójt Beata Gabryszewska, sekretarz gminy Agnieszka Ciecierska oraz dyrektorka Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Radzikach Dużych Maria Jaworska.

Na uczestników pikniku czekały ulubione przez nich dmuchane zjeżdżalnie, do których ustawiały się kolejki oraz mnóstwo innych

atrakcji. Można było sobie zrobić tatuaże, doczepić kolorowe warkoczyki, uczestniczyć w sportowych grach i zabawach, a jak ktoś opadł

z sił czekały na niego kiełbaski z grilla, popcorn i słodczyce.

Utalentowani uczniowie prezentowali swoje umiejętności.

Z kolei w karaoke wystąpiły nie tylko dzieci, ale też dorośli: wójt Beata Gabryszewska, sekretarz gminy Agnieszka Ciecierska oraz nauczyciele radzikowskiej szkoły. Kto chciał zdobyć nagrodę brał udział w jednym z konkursów.

Pomysłodawcy pikniku zaproponowali również rozrywkę umysłową. Można było pograć w szachy i planszówki czy spróbować ułożyć kostkę Rubika. Organizatorami wydarzenia „Wakacje tuż tuż – piknik z zasadami” byli: Urząd Gminy Wąpielsk, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wąpielsku we współpracy z Zespołem Szkolno-Przedszkolnym w Radzikach Dużych.

(jd)

fot. UG Wąpielsk

W miłosnym labiryncie

CIEKAWOSTKA ▶ Miłość ma swoje symbole. Dziś symboli ubyło. Mniej jest także miłosnych talizmanów. Warto jednak wrócić do dawnych czasów i przypomnieć sobie o znaczeniu niektórych gestów i przedmiotów

Pierścionek zaręczynowy to jeden z symboli miłości i oddania, ale dawniej liczyło się nie tylko to jaki kamień nosimy w pierścionku, ale także na którym palcu. Jeśli dziewczyna

nosiła pierścionek na palcu wskazującym, oznaczało to, że szuka aktualnie miłości. Na serdecznym - trudno pozyskać moje serce. Najgorzej jeśli panna miała pierścionek

na małym palcu, bo wysyłało to wiadomość „nie pragnę kochać”.

Dziś monopolistą w dziedzinie kamieni szlachetnych są diamenty. Dawniej bywało inaczej. Niebieski szafir oznaczał stałość, zielony szmaragd - nadzieję. Pomarańczowe kamienie oznaczały gwałtowność i zazdrość. Jak widać, już po szybkiej lustracji biżuterii można było poznać drugą osobę. W latach 20. w Polsce modne stały się pierścienie zawierające kilka kamieni osadzonych w kolościach: koral, opal, chryzolit, hijacynt, ametyst, jaspis. Pierwsze litery tych kamieni tworzyły słowo „Kochaj”. Odpowiednikiem czarnej polewki i symbolem zerwania było po-

darowanie biżuterii z krwawnikiem. To kamień nazywany także smoczą krwią.

Niemniej symboliczne były kwiaty. Tu także starano się łączyć kwiaty w bukiety, które odpowiadały imionom ukochanych. Jeśli na przykład ktoś kochał Wandę, należało jej wręczyć bukiet z wawrzynka, akacji, narcyzów, dziewczannicy i astrów. Konia z rzędem temu, kto zdołał zebrać te kwiaty w jednej porze roku. Istniała długa lista znaczeń przypisywanych kwiatom. Kwiaty bżów oznaczały pierwszą miłość, żółta róża zazdrość, rumianek zerwanie, a szarotka prawdziwą miłość. Dobrym zwyczajem podczas wizyty w Tatrach było poszukanie

kwiatów szarotek, by następnie zasuszyć je i wręczyć ukochanej jako amulet miłosny.

Przy wyznawaniu miłości należało brać pod uwagę kalendarz. Były dni, które sprzyjały miłości i te, gdy nasze poczynania w tej sferze okażą się katastrofą. Dla ciekawości czytelników dodamy, że w czerwcu miłości służą: 3, 5, 7, 12 i 26 dzień miesiąca. Pechowe są 2, 3, 11, 26 i 30. Najbardziej dziwnym, ale popularnym w całej Polsce amuletem miłosnym, było skrzydło nietoperza. Panna musiała nie tylko zdobyć skrzydło nietoperza, ale także włożyć je kawalerowi do kieszonki koło serca.

(pw)

XX wiek

Wojewoda we wsi

Gdy do wsi przyjeżdża dziś wojewoda, jego wizyta może pozostać niezauważona. Gdy w 1927 roku do Zbójna przybył wojewoda warszawski, cała wieś przybyła, by go powitać.

Wojewoda odwiedził Zbójno 12 października 1927 roku podczas rutynowego objazdu. Ówczesne województwo warszawskie było rozległe, a na skutek licznych obowiązków wojewoda odwiedzał teren rzadko. Ówczesnym wojewodą był Władysław Sołtan - człowiek odczytany, który wykształcenie zdobywał na uniwersytecie w Dorpacie, a pracował w Rydze i Petersburgu.

Wojewodę w Zbójnie przywitał starosta rypiński, wójt Zbójna Dzierżański, urzędnicy, policja i dzieci z nauczy-

cielami Lisickim i Dejewską. Przywitanie nastąpiło przy figurze przydrożnej Zbawiciela. Gdy wojewoda wysiadł z auta, powitał zebranych słowami „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”. Został przywitany chlebem i solą. Dzieci powiedziały kilka wierszy. Gospodarze byli aż nadto gościnni, ponieważ dzieciom nakazano rzucać kwiaty pod nogi wojewody. Urzędnik nieco skonsternowany miał wówczas powiedzieć, by dzieci tego nie robiły, ponieważ szkoda kwiatów. Następnie zebrał je

z ziemi i położył do samochodu.

Wojewoda zwiedził szopę strażacką, spotkał się z naczelnikiem OSP Wiśniewskim. Strażacy ze Zbójna postavili swoją stodołę własnymi rękoma jesienią 1926 roku. Później nastąpiła wizyta w urzędzie gminy, gdzie wojewoda przeglądał księgi prowadzone przez pisarza Żurawicza. Ostatnim punktem wizyty była szkoła. Po krótkim spotkaniu wojewoda ruszył w drogę do Rypina.

(pw)

XX wiek

Hity z plastiku

W 1957 roku na polskim rynku pojawiły się miniaturowe pralki ręczne... produkt rodem z Wąbrzeźna.

Przemysł chemiczny rozwinął się w Polsce na dobre po II wojnie światowej. W latach 50. postawiono na produkcję polichloru winylu, a po 1959 roku polistyrenu. Tworzywa miały zastępować deficytowe metale kolorowe i stal szlachetną. W 1957 roku w Zakładzie Tworzyw Sztucznych w Wąbrzeźnie zaczęto wytwarzać miniaturowe pralki

ręczne o wymiarach 15x12 cm, które miały służyć do prania delikatnej i wysokogatunkowej bielizny.

Były one wykonane z tworzywa termoplastycznego - polistyrenu. Kolejnymi nowościami z Wąbrzeźna były komplety śniadaniowe - filiżanki, spodki, kieliszki, kubki turystyczne. Wszystko nietłukące się. Produkcja kwartalna

wynosiła 10 ton. Same kubki turystyczne były hitem, ponieważ produkowano ich 2 tony. Kubek mógł być wyginany i składany.

Hitem sprzedaży w tamtych czasach były także ceraty i nieprzemakalne płaszcze. Ich roczna wartość produkcji wynosiła 36 mln zł.

(pw)

XX wiek

Żubr z Klonowa

Przed II wojną światową istniała w Polsce grupa społeczna wybitnie pokrzywdzona przez państwo oraz pracodawców. Mowa o pracownikach wielkich majątków ziemskich. Byli oni zdani na łaskę i niełaskę swoich panów. Byli echem dawnych chłopów pańszczyźnianych.

10 września 1934 roku robotnicy rolni z Klonowa i Wielgiego w ówczesnym powiecie rypińskim wywołali strajk. Mieli dosyć traktowania ich podle przez właściciela majątku Stefana Płoskiego. Nie wypłacał on tygodniówek mimo ustanowionej zasady „z soboty na sobotę”. Zaległości sięgały już roku. Niektórym nie płacono pensji od czterech lat! Pracowali, ponieważ w przeciwnym razie straciliby prawo do zamieszkania.

Pieniądze nie stanowiły największego problemu. Innym było podejście Płoskiego do ludzi. Gdy ci przychodzili, by otrzymać pieniądze na obuwie robocze, ten miał odpowiadać „macie byczą skórę? Możecie boso chodzić”. Był to przytyk do bardzo grubej skóry na stopach, która wykształcała się na skutek chodzenia boso. Innym razem miał zbywać robotników słowami „po co wam pieniądze - zreć macie co”.

Robotnicy zbuntowali się po tym jak we wsi powstał

oddział Związku Zawodowego Najemnych Pracowników Rolnych i Leśnych. W Klonowie dziedzica Płoskiego obraźliwie przezywano „żubrem”. Każdy wiedział, że posiada on pieniądze. Podczas strajku wynajmował łamistraków, synów chłopskich z pobliskich wsi i płacił im bardzo dobre stawki. Strajk został zakończony dopiero po przybyciu na miejsce urzędników z powiatu i inspektora pracy z Płocka. Dziedzicowi nakazano wypłatę pieniędzy i te znalazły się.

Strajkujący z różnych majątków mieli swoje sposoby na zabezpieczenie pieniędzy na swoje zaległe wypłaty. W niektórych wsiach rekwirowali zboże z majątku na poczet zaległości. W Klonowie przewodnikiem robotników był instruktor z Rypina Stanisław Wojciechowski. Majątek Wielgie popadał w długi. W 1937 roku wystawiono go na licytację. Po wojnie utworzono tu PGR.

(pw)

Ostatnia wojna z Zakonem

XVI WIEK ▶ Ostatnią wojną Polski z Zakonem Krzyżackim była wojna polsko-krzyżacka w latach 1519-1521. Wojna wybuchła z powodu polityki Wielkiego Mistrza Albrechta Hohenzollerna, który odmawiał złożenia należnego hołdu polskiemu królowi Zygmuntowi Staremu

Po zawarciu pokoju toruńskiego w 1466 zakon krzyżacki uznał się lennikiem Korony Polskiej z terytorium Prus Zakonnych. Jednakże zakon formalnie podlegał także cesarzom rzymskim i papieżom. Tę podwójną podległość próbował wykorzystać cesarz Maksymilian I Habsburg, który walcząc z Jagiellonami o wpływy w Europie Środkowej, w 1501 roku oficjalnie zakazał wielkiemu mistrzowi Fryderykowi Wettynowi jako księciu Rzeszy złożenia hołdu lennego królowi Polski Janowi Olbrachtowi.

W 1505 papież Juliusz II wydał brewe nakazujące Krzyżakom złożenie hołdu Aleksandrowi Jagiellończykowi. Jednak już w 1509 odwołał to postanowienie, wyznaczając sąd rozjemczy polsko-krzyżacki w Poznaniu. W 1511 roku nowym wielkim mistrzem krzyżackim został Albrecht Hohenzollern, siostrzeniec króla Zygmunta Starego. W tym samym czasie uzbrojony przez Niemcy wielki książę moskiewski Wasyl III uderzył w 1512 roku na Wielkie Księstwo Litewskie, rozpoczynając I wojnę polsko-rosyjską. Albrecht jako wasal Zygmunta Starego powinien był przyjść z pomocą swojemu suzerenowi. Tego jednak nie uczynił, a Polska uznała, że Albrecht popełnił felonię i zyskała tym samym casus belli w konflikcie z zakonem krzyżackim.

W 1514 roku w Moskwie podpisano rosyjsko-niemiecki sojusz zaczepno-odporny, wymierzony w Polskę. Nad państwem Zygmunta I zawisła groźba uderzenia oskrzydłającego. Dopiero udana interwencja polskiej dyplomacji w czasie zjazdu wiedeńskiego w 1515 oku doprowadziła do zawarcia porozumienia z Maksymilianem I, mocą którego uznawał on stan prawny Prus z 1467 i rezygnował z sojuszu z Rosją. Rozstrzygnięcie sprawy hołdu zawieszono na 5 lat.

Porzuceni przez cesarza Krzyżacy, zawarli z Wasylem III kolejny traktat zaczepno-odporny 10 marca 1517 w Moskwie. Rosjanie zobowiązywali się dostarczyć Albrechtowi pieniędzy na zwerbowanie 10 tysięcy piechoty i 2000 jazdy i wspólnie z Krzyżakami zaatakować Polskę.

Wielki mistrz Albrecht Hohenzollern wysunął wobec Pol-

Obraz Jana Matejki – Hołd Pruski

ski pretensje terytorialne, żądając zwrotu Prus Królewskich i Warmii oraz wypłacenia odszkodowania za 50 lat polskiej okupacji. 20 sierpnia 1518 roku biskup płocki Erazm Ciołek wystąpił na sejmie Rzeszy w Augsburgu z antykrzyżacką filipiką. Rok później sejm stanów pruskich uchwalił przeprowadzenie wojny z zakonem krzyżackim. 11 grudnia 1519 roku sejm walny w Toruniu uchwalił rozpoczęcie wojny z Krzyżakami i wyznaczył nowe podatki na werbunek wojsk zaciężnych.

Hetman wielki koronny Mikołaj Firlej przeprowadził koncentrację 4 tysięcy polskich wojsk zaciężnych w obozie pod Kołem. Wzmocniono polskimi załogami Gdańsk i Toruń. Czeskimi najemnikami dowodził Jan Zierotyński. Wojska polskie uderzyły przez Pomezanie, w kierunku Królewca. 1 stycznia 1520 Krzyżacy zdobyli Braniewo i obsadzili je swoją załogą. Wojska polskie obległy Kwidzyn i Pasłęk. Jednocześnie skaptowana przez Zygmunta Starego flota kaperska przeprowadziła blokadę portów krzyżackich – Królewca i Pilawy. 18 stycznia 1520 roku wojska polskie zwyciężyły w bitwie pod Pasłękiem i 16 kwietnia w bitwie pod Bartoszycami. Działania zaczepne stanęły jednak w miejscu, ponieważ wojska koronne nie posiadały artylerii oblężniczej. Sprowadzenie dział oblężniczych z Krakowa przyspieszyło zdobycie Kwidzyna (18

marca) i Pasłęka (29 kwietnia). Braniewo bezskutecznie próbowały odbić oddziały pod wodzą Janusza Świerczowskiego. Jednocześnie od południa uderzyły na państwo zakonne wojska mazowieckie, a wojska gdańskie przeprowadziły atak na Bałgę i Kłajpedę.

W lipcu 1520 roku wojska krzyżackie przeszły do kontr ofensywy, uderzając na Mazowsze, pustosząc ziemię łomżyńską. 24 sierpnia 1520 Krzyżacy pokonali wojska polskie w bitwie pod Reszlem. W sierpniu 1520 r. zaatakowały Warmię i rozpoczęły oblężenie Lidzbarka Warmińskiego, którego jednak nie zdobyły. W tym samym miesiącu nadciągnęły z Niemiec posiłki krzyżackie. Uderzyły one na Wielkopolskę i zdobyły Międzyrzecz. Potem spaliły Skwierzynę, zajęły Tucznó, Wałcz, Łędynek oraz Kamień Krajeński. Omijając przygotowany do obrony Człuchów, najemnicy zajęli Chojnice, które skapitulowały bez walki.

Zygmunt Stary zwołał pospolite ruszenie do Wągrowca i wzmocnił załogi Poznania i Gdańska. 2 listopada 1520 król wraz z 40 tys. wojska wyruszył do Bydgoszczy, by osłonić przed odcięciem wojska polskie przebywające w Prusach Wschodnich. Uderzenie niemieckie zmierzało w kierunku Gdańska, gdzie też ze wschodu miały przybyć siły krzyżackie. W celu odcięcia dwóch grup wojsk i uniemożli-

wienia ich połączenia starosta malborski Stanisław Kościelecki zajął wszystkie przeprawy na Wiśle. Niemcy następnie zajęli zamek w Starej Kiszewie, Skarszewy, Starogard i Tczew, gdzie po naradzie ruszyli w kierunku Gdańska, który 8 listopada 1520 zaczęli nieskutecznie ostrzeliwać. Jednak Albrechtowi zabrakło pieniędzy na opłacenie lancknechtów, którzy wycofali się do Oliwy, zagrożeni odsieczą Mikołaja Firleja.

Tymczasem od 3 listopada 1520 roku trwał w Bydgoszczy sejm obozowy, który wymogła na królu zebrana szlachta. Po długich targach i negocjacjach część szlachty zgodziła się wziąć udział w działaniach wojennych i w liczbie 7 tys. ruszyła pod dowództwem hetmana Mikołaja Firleja pod Chojnice, którego 150-osobowa krzyżacka załoga skapitulowała po otrzymaniu głoju bezpieczeństwa. W tym samym czasie zaciężne wojska czeskie i gdańskie obległy Tczew i Starogard.

W tym czasie jednak król Zygmunt Stary zmuszony był rozpuścić pospolite ruszenie, a w kasie państwowej zabrakło pieniędzy na zaciąg nowego wojska. 30 listopada mazowiecka księżna Anna i książę Stanisław zaproponowali Krzyżakom rozejm. Brak koncepcji jak prowadzić dalszą wojnę spowodował wysunięcie przez kanclerza Krzysztofa Szydłowieckiego propozycji zawarcia pokoju. Wiel-

ki mistrz spodziewając się tego postanowił podjąć ofensywę w celu doprowadzenia do lepszej sytuacji wyjściowej podczas negocjacji.

Krzyżacy, po skoncentrowaniu w Braniewie 4 tys. piechoty, 600 jazdy kopijników i 400 strzelców, ruszyli w kierunku Dobrego Miasta i spalili miasto Jeziorany (bez zamku, który się obronił). W styczniu 1521 roku Krzyżacy pokonali Polaków pod murami Lubawy. Następnie zajęli Nowe Miasto Lubawskie, które poddało się bez walki i uderzyli na Mazowsze w okolicach Żurmina i Mławy. Po 26 stycznia 1521 roku krzyżacki oddział Wilhelma von Schaumburga bezskutecznie szturmował fortyfikacje miejskie Olsztyna przygotowanego do obrony przez administratora kapitulnego Mikołaja Kopernika. Na początku marca 1521 roku Krzyżacy próbowali zdobyć zaskoczenia Elbląg.

Nowy cesarz rzymski Karol V Habsburg wezwał do natychmiastowego przerwania działań wojennych. Pośel polski w Rzeszy Hieronim Łaski próbował jeszcze przekonać cesarza do swoich racji. W obliczu nowego najazdu Turków Osmańskich na Węgry, w kwietniu 1521 roku strony zgodziły się podpisać zawieszenie broni na cztery lata i oddać spór pod sąd rozjemczy Karola V i króla Węgier Ludwika Jagiellończyka.

W 1525 roku upłynął termin zawieszenia broni, jednak Albrecht Hohenzollern nie mógł już liczyć na wsparcie i posiłki ze strony Rzeszy, ponadto król Polski zawarł sojusz z książętami Pomorza Zachodniego, królem Danii oraz księciem Meklemburgii. Z drugiej strony Zygmunt Stary obawiał się zarówno zwoływania pospolitego ruszenia i towarzyszących mu zwykle postulatów reform, jak i poparcia Albrechta przez te pruskie miasta, w których reformacja trafiała na podatny grunt. 8 kwietnia 1525 podpisano traktat krakowski, mocą którego zsekularyzowane Prusy Książęce stały się dziedzicznym lennem Królestwa Polskiego, pozostając w rękach dynastii Hohenzollernów. 10 kwietnia Albrecht złożył hołd lenny Zygmuntowi Staremu na rynku w Krakowie.

Opr. (Szyw)
Fot. domena publiczna

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYPIŃSKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Antykwariat

Inne

Kupię stare pocztówki, zdjęcia- całe albumy, książki do 1945 roku. Zegarki nakręcane, monety. Militaria, bagnety oraz inne starocie z likwidacji mieszkań. Dojazd-Gotówka !!!
Tel. 602-719-124

Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna
w Rypinie
ul. Warszawska 38a
tel. 22 250 01 15

Kultura i rekreacja

Rypiński Dom Kultury
Warszawska 8
tel. 54 280 21 56

Rypińskie Centrum Sportu
ul. Dworcowa 11
tel. 54 233 9742

Miejsko-Powiatowa
Biblioteka Publiczna w Rypinie
Warszawska 20
tel. 54 280 21 42

Oświata

Zespół Szkół nr 1
im. ks. Czesława Lissowskiego
w Rypinie
ul. Kościuszki 51
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 20 65

Zespół Szkół nr 2
im. Unii Europejskiej
w Rypinie
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 31 61

Zespół Szkół nr 3
im. Bogdana Chelmskiego w Rypinie
ul. Nowy Rynek 20
tel. 54 280 24 05

Zespół Szkół nr 4
im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu
ul. Nadróż 1
tel. 54 270 31 12

Zespół Szkół nr 5
im. ks. Jana
Twardowskiego w Rypinie
ul. Młyńska 12
tel. 54 280 36 42

Poradnia Psychologiczno
-Pedagogiczna
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 50 48
Dom Dziecka
im. Janusza Korczaka w Rypinie
ul. Mławska 54

tel. 54 280 30 55
Dom Pomocy Społecznej
„KOMBATANT” w Ugoszczu
Ugoszcz 30
87-522 Ostrowite
tel./fax: 54 270 11 33

Powiatowe Centrum
Obsługi Oświaty
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 39 22

Chatka Puchatka.
Punkt przedszkolny.
Pankowska J.
ul. Jana Pawła II 11
87-500 Rypin
kom. 501 024 694

Przedszkole Niezapominajka
ul. Gustawa Sommera 16
87-501 Rypin
tel. 54 280 35 16

Przedszkole nr 1
ul. Młyńska 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 57 97

Przedszkole Miejskie nr 2
ul. Wojska Polskiego 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 31 32

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie w Rypinie
ul. Warszawska 38 A
tel./fax: 54 280 36 41

Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 51

Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Lipnowska 4
tel. 54 280 22 79

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd
Dróg Powiatowych
ul. Strażacka 1
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 04

Przedsiębiorstwo Komunalne
„Komes” Sp. z o.o.
ul. Elizy Orzeszkowej 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 62

Miejskie Przedsiębiorstwo
Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
ul. Mikołaja Reja
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 32

Zdrowie

Szpital Powiatowy w Rypinie
ul. 3 Maja 2
tel. 54 230 87 00

Pod Gryfem.
Apteka Spółki Eskulap
ul. Mławska 30
87-500 Rypin
tel. 54 280 59 94

Przy Przychodni. Apteka
ul. Księdza Lissowskiego 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 40 62

DOZ Apteka dbam o zdrowie
Remedium
ul. Koszarowa 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 35 97

DOZ Apteka dbam o zdrowie
ul. Warszawska 14
87-500 Rypin
kom. 800 110 110

Apteka Społeczna na Mławskiej
Grupa Nowa Farmacja
ul. Mławska 1E
87-500 Rypin
tel. 54 236 66 88

Pod Orłem. Apteka
Spółki Eskulap
ul. Kilińskiego 7
87-500 Rypin
tel. 54 280 20 44

Pod Eskulapem s.c. Apteka.
Wieczorek B.,
Zwierzynska I.
ul. Ogrodowa 36
87-500 Rypin

Apteka „Przy Szpitalu”
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Strażacka 4, 87-500 Rypin
tel. 54 280 37 37
tel. 54 280 91 53
numer alarmowy 998 lub 112

Komenda Powiatowa Policji
ul. Sportowa 35
87-500 Rypin
tel. 47 753 92 00
numer alarmowy 997 lub 112

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Rypinie
ul. Warszawska 40
tel. 54 280 96 00

Starostwo Powiatowe w Rypinie
ul. Warszawska 38
tel. 54 280 24 33

Urząd Skarbowy w Rypinie
ul. Dojazdowa 10
tel. 54 280 92 10

Urząd Gminy Rogowo
Rogowo 51
tel. 54 280 16 22

Urząd Gminy w Brzuzem
Brzuzem 62
tel. 54 270 11 23
tel. 54 270 11 38
tel. 54 280 09 06

Urząd Gminy w Skrwilnie
ul. Rypińska 7
tel. 54 270 00 12

Urząd Gminy w Wąpielsku
Wąpielsk 20
tel. 56 493 83 21

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Nowy Rynek 5
87-500 Rypin
tel. 54 280 01 55

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Nowy Rynek 14
87-500 Rypin
tel. 54 280 21 44

PKS Dworzec Autobusowy
ul. Dworcowa 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 73

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych dwutygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

To już 35 lat

GMINA WĄPIELSK ▶ Wybory samorządowe, które odbyły się 27 maja 1990 roku były pierwszymi po II wojnie światowej całkowicie wolnymi. Skończyła się komunistyczna opresja i to, jak się będzie żyło Polakom zależało w dużej mierze od tych, którzy podjęli się 35 lat temu niełatwego zadania, jakim była budowa nowej Polski

Z okazji 35-lecia samorządności we wtorek 27 maja w remizie OSP w Długim odbyła się uroczysta sesja Rady Gminy Wąpielsk.

– Rok 1990 był przełomowy. To wtedy, dzięki odwadze i mądrości reformatorów, oddano w ręce obywateli decyzyjność

w sprawach lokalnych. Powstałe wówczas samorządy, stały się fundamentem demokratycznego państwa. Dziś po 35 latach możemy z dumą powiedzieć, że samorządność się sprawdziła. Dzięki niej widzimy z bliska, jakie są potrzeby mieszkańców, możemy planować konieczne inwestycje, rozwijać edukację, kulturę, a przede wszystkim budować poczucie wspólnoty w naszych małych społecznościach – mówiła podczas uroczystości wójt Beata Gabryszewska.

W trakcie wydarzenia podziękowano samorządowcom, którzy przez minione 35 lat przyczynili się do rozwoju gminy wręczając im pamiątkowe dyplomy. Wśród wyróżnionych znaleźli się

byli wójtowie, radni, sekretarze i skarbnicy gminy, kierownicy jednostek organizacyjnych oraz sołtysi. Docenione zostały również panie z kół gospodyń wiejskich i klubów seniora, bez których wiele imprez w gminie by się albo nie odbyło, albo nie miałyby takiego rozmachu.

– Uroczystość z okazji 35-lecia samorządu terytorialnego jest okazją do wspomnień, podziękowań i docenieniu dorobku, jaki wspólnie udało się nam osiągnąć – zauważyła Milena Przybyła, która ceremonię prowadziła.

O historii gminy i rozwoju Wąpielsk opowiedział historyk Zbigniew Żuchowski.

– Przełomowym wydarzeniem dla rozwoju samorządu

terytorialnego w czasach współczesnych były wybory do rad gmin w 1990 roku zarządzane na 27 maja przez premiera Tadeusza Mazowieckiego. W gminie Wąpielsk, podobnie jak w całym kraju, wygrał je Komitet Obywatelski „Solidarność”. Powołana przez mieszkańców rada mogła nawiązać do najlepszych tradycji samorządności z okresu międzywojennego. Kolejna z reform – administracyjna, wprowadzona 1 stycznia 1999 roku przywróciła powiaty. Gmina Wąpielsk znalazła się w powiecie rypińskim należącym do województwa kujawsko-pomorskiego – podkreślił prelegent.

Tekst i fot. (jd)

WIĘCEJ ZDJEŃ NA NASZEJ STRONIE
RYPIN-CRY.PL

OGŁOSZENIE

DWUTYGODNIK REGIONU
RYPIŃSKIEGO

CRY

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 3700 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
sobie prawo do ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada
za treść zamieszczonych ogłoszeń.

INFORMACJA

Stosownie do treści art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U z 2024 r. poz. 1145 z późn. zm.), Wójt Gminy Skrwilno informuje, że w dniu 06.06.2025 roku, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy w Skrwilnie przy ul. Rypińskiej 7 oraz na stronach internetowych urzędu: bip.skrwilno.pl zamieszczony został na okres 21 dni, wykaz nieruchomości przeznaczonej do oddania w użyczenie - dot. części zabudowanej nieruchomości o nr ewid. 918/6 położonej w obrębie Skrwilno (hala sportowa).

Dodatkowe informacje w przedmiotowej sprawie można uzyskać pod numerem telefonu - 881 470 407.

Wójt
mgr inż. Dariusz Kolczyński

Moc wrażeń na pikniku maluchów

GMINA WĄPIELSK ▶ Swoim najmłodszym mieszkańcom z okazji Dnia Dziecka samorząd gminy Wąpielsk zorganizował pełen różnych atrakcji Piknik Malucha pod hasłem „Bezpieczne wakacje”

We wtorek 3 czerwca na terenie przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Długiem został ustawiony dmuchany plac zabaw, stół z farbami i flamastrami, przy którym dzieci mogły zrobić sobie maski, prawie takie same, jakie nosił Zorro, tylko pokolorowane. Były też wspólne tańce, gry i zabawy.

Na samym początku imprezy każde z dzieci otrzymało słodką niespodziankę od samorządowców. Dodatkowo mogły się posilić chrupkami, krakersami, popcornem, kiełbaskami z grilla, watą cukrową i innymi przysmakami.

Małe elegantki chętnie dały sobie wpleść we włosy kolorowe warkoczki. Kilkuletni malcy woleli tatuaże, chociaż amatorkami tej ozdoby były

również dziewczynki.

Zapytaliśmy dwójkę miejscowych przedszkolaków z grupy Biedronki o to co dostały na Dzień Dziecka oraz o wrażenia z imprezy.

– Dostałam trampolinę do skakania. Tata ją zbudował, ja na niej na razie tylko leżałam. Na pikniku mi się podoba. Byłam na dmuchanej zjeżdżalni. Mam też rodzeństwo – Zosię i Misię.

Do Biedronek chodzę codziennie i lubię to – wyjaśniła nam 6-letnia Lila.

– Na Dzień Dziecka dostałam Zygzaka McQuina. To jest auto, marzyłem o nim i się bar-

dzo ucieszyłem. Tutaj mi się podoba dzisiaj. Poszedłem na dmuchańce. Kiedyś był nawet jeden u mnie w domu, bo byłem grzeczny i mama mi taki prezent dała. To była taka zjeżdżalnia. Ja na niej zjeżdżałem, ale później była burza i nie mogłem już. Tutaj musiałem stać w kolejce. Najlepiej jest zjeżdżać, gdy się jest samemu. Mam jeszcze rodzeństwo – Antka i mamę i tatę. Do Biedronek lubię chodzić z Oskarem najwięcej. To mój dobry kolega. Jeszcze lubię z Biedronek Wojtkę, Amelkę, Blankę i to wszystko. Lubię się najbardziej bawić z Oskarem i z Antkiem. Lubię się bawić samochodem, ciężarówką, a najbardziej lubię Oskara – tłumaczył 5-letni Oliwier.

Tekst i fot. (jd)

WIĘCEJ ZDJEĆ NA NASZEJ STRONIE

RYPIN-CRY.PL

Rypin

Seniorzy poćwiczą dla zdrowia

Urząd Miasta Rypina jest jedynym samorządem w naszym powiecie, który otrzyma dofinansowanie oraz wsparcie merytoryczne i szkoleniowe na zorganizowanie seniorom ćwiczeń mających zapobiegać upadkom.

Środki na ten cel magistrat otrzyma od Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu, który pod koniec maja opublikował listę samorządów uczestniczących w programie zapobiegania upadkom dla seniorów w województwie kujawsko-pomorskim w bieżącym roku.

– Upadki są statystycznie bardziej niebezpieczne dla seniorów niż wypadki komunikacyjne. Konsekwencją są różnego rodzaju urazy, od banalnych stłuczeń po groźne złamania. Wiadomo, że remedium jest ruch i ćwicze-

nia fizyczne. Stąd idea naszego programu, który realizujemy w partnerstwie lokalnymi samorządami w całym województwie – wyjaśnia marszałek Piotr Całbecki.

W województwie kujawsko-pomorskim w programie mają wziąć udział 1073 osoby powyżej 60. roku życia, w tym 40 mieszkańców Rypina. Przystąpiło do niego 26 samorządów terytorialnych, które mają za zadanie prowadzenie naboru uczestników. Pierwsze zajęcia ruszą jesienią.

W ramach programu seniorzy będą trzy razy w tygodniu uczestniczyć w specjalnie dla nich dobranych ćwiczeniach zwiększających odporność i sprawność fizyczną, chroniących przed osteoporozą oraz poprawiających samopoczucie. Dowiedzą się też jak unikać niebezpiecznych sytuacji np. w miejscu zamieszkania

i środkach komunikacji publicznej, a także, jak dzięki ruchowi i właściwej diecie zachować sprawność do późnych lat.

Koordinatorem programu jest bydgoski Regionalny Ośrodek Medycyny Sportowej Sportvita, który jest odpowiedzialny za szkolenie trenerów, prowadzenie zajęć edukacyjnych dla uczestników, badania kwalifikacyjne i kontrolne oraz nadzór merytoryczny całości.

Urząd Miasta Rypina rozpocznie niebawem nabór uczestników. Zainteresowane osoby powinny śledzić profile społecznościowe magistratu, gdyż na pewno informacja o zapisach w nich się pojawi, ewentualnie można odwiedzić urząd lub doń zatelefonować pod nr 54 280 96 48.

Tekst i fot. (jd)

Wsparcie dla osób wymagających stałej opieki

REGION/KRAJ ▶ W ramach obchodów Dni Osób z Niepełnosprawnością Zakład Ubezpieczeń Społecznych przypomina o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji. Jest to forma wsparcia finansowego, przeznaczona dla osób dorosłych, które wymagają codziennej pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, takich jak jedzenie, picie, poruszanie się, higiena osobista, ubieranie się czy przyjmowanie leków

– Świadczenie, które jest potocznie nazywane „500+ dla niesamodzielnych”, przysługuje osobom, które ukończyły 18. rok życia, mieszkają w Polsce oraz są niezdolne do samodzielnej egzystencji. Oznacza to, że potrzebują one stałej pomocy innych osób w codziennym funkcjonowaniu, np. przy higienie osobistej czy przygotowywaniu posiłków – informuje Krystyna Michałek, rzeczniczka ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Ile wynosi świadczenie i od czego zależy jego wysokość?

Aby otrzymać świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej eg-

zystencji, łączna kwota brutto emerytury, renty oraz innych świadczeń finansowanych ze środków publicznych – również tych wypłacanych przez zagraniczne instytucje emerytalno-rentowe – nie może przekraczać **2552,39 zł miesięcznie**.

Maksymalna wysokość świadczenia to 500 zł miesięcznie „na rękę”. Taka kwota przysługuje osobom, które nie pobierają emerytury, renty ani innych świadczeń pieniężnych finansowanych ze środków publicznych lub otrzymują je w łącznej wysokości nieprzekraczającej 2052,39 zł brutto miesięcznie. Jeśli łączna kwota pobieranych świadczeń wynosi więcej niż 2052,39 zł, ale

nie przekracza progu 2552,39 zł brutto, wysokość świadczenia uzupełniającego zostaje ustalona jako różnica między graniczną kwotą a sumą otrzymywanych świadczeń. Na przykład osoba otrzymująca emeryturę w wysokości 2300 zł brutto może liczyć na dodatkowe świadczenie uzupełniające w kwocie 252,39 zł.

Jakie świadczenia wpływają na przyznanie 500+ dla niesamodzielnych

Do świadczeń finansowanych ze środków publicznych zaliczają się m.in. emerytury i renty wypłacane przez ZUS, KRUS oraz inne organy, a także świadczenia otrzymywane z zagranicznych instytucji emerytalno-rentowych. W skład tych świadczeń wchodzi również stałe zasiłki z pomocy społecznej, takie jak zasiłki stałe czy dodatki mieszkaniowe.

Nie wszystkie jednak świadczenia są brane pod uwagę przy ustalaniu prawa do świadczenia uzupełniającego. Do dochodu nie wlicza się m.in. dodatku pielęgnacyjnego, zasiłku pielęgnacyjnego, dodatku dla sieroty zupełnej, dodatku kombatanckiego czy ryczałtu energetycznego.

Nie brane są także pod uwagę świadczenia jednorazowe, takie jak zasiłek pogrzebowy czy jednorazowe zasiłki socjalne. Nie uwzględnia się również świadczenia wspierającego ani renty rodzinnej dla dziecka, które stało się całkowicie niezdolne do pracy i samodzielnej egzystencji przed ukończeniem 16. roku życia lub – jeśli nadal się uczy – przed ukończeniem 25 lat.

Katalog świadczeń finansowanych ze środków publicznych, które wpływają na prawo i wysokość świadczenia uzupełniającego, jest dostępny na stronie www.zus.pl oraz w salach obsługi klienta w każdej placówce ZUS.

Wniosek niezbędny do otrzymania świadczenia

Świadczenie uzupełniające nie jest przyznawane z urzędu – konieczne jest złożenie wniosku. Osoby uprawnione do emerytury lub renty z ZUS składają wniosek w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (formularz ESUN). W przypadku osób otrzymujących świadczenia z KRUS, wniosek należy złożyć w oddziale terenowym tej instytucji. Osoby, które nie pobierają żadnych świadczeń emerytalno-

rentowych lub pobierają je z kilku instytucji, ale to ZUS wypłaca im dodatek pielęgnacyjny, również powinny składać wniosek w ZUS-ie.

Aby otrzymać świadczenie uzupełniające z ZUS-u, do wniosku (formularz ESUN) należy dołączyć dokument potwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji – o ile nie znajduje się już w posiadaniu Zakładu. Osoby, które nie mają aktualnego orzeczenia lub gdy upłynął okres, na jaki zostało ono wydane, powinny dołączyć do wniosku zaświadczenie o stanie zdrowia wystawione przez lekarza prowadzącego (druk OL-9). Warto również załączyć dokumentację medyczną oraz inne zaświadczenia, które mogą mieć znaczenie przy ocenie stanu zdrowia, np. kartę leczenia szpitalnego, historię choroby, dokumentację z rehabilitacji leczniczej lub zawodowej, a także orzeczenie o niepełnosprawności.

Wzory formularzy – zarówno wniosek ESUN, jak i druk OL-9 – dostępne są na stronie internetowej ZUS oraz w każdej placówce Zakładu.

(red)
fot. ZUS

Gmina Rypin

Wrze ws. spalarni...

dokończenie ze str. 1

Nie padły też konkretne odpowiedzi na pytania o doświadczenie inwestora oraz planowaną strukturę zatrudnienia.

Kto kłamie, a kto mówi prawdę?

Osoby, które od miesięcy aktywnie sprzeciwiają się budowie spalarni w Puszczy Miejskiej, zdecydowanie nie zgadzają się z tezami przedstawionymi w opublikowanym przez nas miesiąc temu artykule „Spalarnia w Puszczy Miejskiej – fakty, nie lęki”. Ich zdaniem, jak każda instalacja stworzona przez człowieka, również spalarnie nie są wolne od awarii i zagrożeń. Przypominają, że liczba wypadków – eksplozji, pożarów czy wycieków – w tego typu zakła-

dach nie odbiega od tych znanych z innych obiektów przemysłowych zajmujących się odpadami. Wskazują m.in. na tragiczną eksplozję w niemieckim Leverkusen w 2021 roku, gdzie zginęło pięć osób, a ponad trzydzieści zostało rannych. Podnoszą również, że monitoring emisji prowadzony jest tylko dla podstawowych zanieczyszczeń, a najbardziej toksyczne substancje, takie jak dioksyny, furany, benzo(a)piren czy metale ciężkie, są badane bardzo rzadko – zazwyczaj raz na pół roku lub raz w roku. Co więcej, badania te zlecane są przez samego operatora instalacji, który może tak dobrać materiał do spalania, by nie przekroczyć norm w dniu kontroli. Choć technicznie możliwy, ciągły monitoring dioksyn i fura-

nów jest zbyt kosztowny i przez to niestosowany.

Przeciwnicy inwestycji podkreślają również, że nawet w oficjalnie dostępnych wynikach z ciągłego monitoringu zdarzają się okresy, w których dochodzi do przekroczeń dopuszczalnych poziomów emisji najgroźniejszych substancji. Osoby protestujące, zaangażowane tym tematem, zwracają również uwagę na dane zawarte w raporcie oddziaływania na środowisko, które – ich zdaniem – wyraźnie pokazują skalę potencjalnych zagrożeń. Z dokumentu wynika, że planowana spalarnia odpadów niebezpiecznych ma rocznie emitować m.in. 1,6 mg dioksyn i furanów – ilość, która według specjalistów stanowi toksyczną dawkę dla ponad 21 tysięcy osób. Przewiduje się również emisję 9 kg metali ciężkich, 1,3 tony pyłów, 2,7 tony kancerogennych lotnych związków organicznych,

8 ton dwutlenku siarki, 40 ton tlenków azotu oraz co najmniej 26 tysięcy ton dwutlenku węgla. W ocenie protestujących, nawet emisje zgodne z obowiązującymi normami mogą w dłuższym czasie negatywnie wpływać na zdrowie mieszkańców oraz stan środowiska naturalnego.

Spalarnia (nie)potrzebna

Osoby zaniepokojone powstaniem spalarni przypominają, że już siedem lat temu w Unii Europejskiej wprowadzono strategię gospodarki o obiegu zamkniętym, której celem jest m.in. ograniczenie, a docelowo eliminacja spalania odpadów – uznawanego za działalność szkodliwą z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju. Zwracają uwagę, że projektowana instalacja w Puszczy Miejskiej nie będzie produkować energii cieplnej, a jej sprawność wytwarzania energii elektrycznej, podobnie jak

w przypadku paneli fotowoltaicznych, wynosi zaledwie 22 proc. Podnoszą także, że nie ma żadnych danych wskazujących na konieczność budowy kolejnej spalarni – szczególnie w województwie kujawsko-pomorskim, gdzie już teraz istnieje nadmiar mocy przerobowych w zakresie spalania odpadów medycznych. W ich ocenie problemy w gospodarce odpadami wynikają nie z niedoboru instalacji, lecz z nieskuteczności instytucji odpowiedzialnych za kontrolę i nadzór nad tym sektorem. Spalanie odpadów – jak podkreślają – nie ma nic wspólnego z nowoczesnymi, bezemisyjnymi odnawialnymi źródłami energii, lecz jest przestarzałym, uciążliwym dla środowiska sposobem pozbywania się zasobów, które mogłyby zostać wykorzystane ponownie.

Tekst i fot. (AdWo)

DNI RYPINA

PIĄTEK (20.06)

17:00 - SPOTKANIE AUTORSKIE Z TOMASZEM RACZKIEM (MPBP)

SOBOTA (21.06)

9:00 - SPARTAKIADA PRZEDSZKOLAKÓW (RCS)
18:30 - GENERATIONS (cover zespołu DŻEM)
19:30 - BRYSKA
21:00 - WILKI
22:45 - O.S.T.R

(WĘDKA BURMISTRZA, LAUR GOSPODARZY, SUPERELEWACJA, ZABAWA Z DJ - ATY-ATY)

NIEDZIELA (22.06)

6:00 - ZAWODY WĘDKARSKIE (MOSIR)
10:00 - BIEG BOSYCH ANTKÓW - 5 KM (MOSIR)
13:00 - MSZA ŚWIĘTA JUBILEUSZOWA POD PRZEWODNICTWEM
JEGO EKSCÉLENCJI KSIĘDZA BISKUPA SZYMONA
STUŁKOWSKIEGO - BISKUPA PŁOCKIEGO
(KOŚCIÓŁ PW. ŚWIĘTEJ TRÓJCY)
14:30 - RODZINNY PIKNIK SPORTOWY (MOSIR)
15:00 - DZIECIĘCY BIEG BOSYCH ANTKÓW (MOSIR)
17:30 - SZKOŁA MUZYCZNA I STOPNIA W RYPINIE (MUSZLA)
18:30 - GRAŻYNA ŁOBASZEWSKA (MUSZLA)
19:30 - TOMASZ MAKOWIECKI (MUSZLA)
20:30 - NOC ŚWIĘTOJAŃSKA (MOSIR)
21:00 - III RYPIŃSKI FESTIWAL MUZYKI ORGANOWEJ
(PARAFIA PW. ŚW. STANISŁAWA KOSTKI)

PONIEDZIAŁEK (23.06)

17:00 - WYSTAWA „EPOKI I STROJE: HISTORIE REGIONU BAUSKA
(IX-XIX W) (MZD)

WTOREK (24.06)

12:00 - UROCZYSTA SESJA RADY MIASTA RYPIN (RDK)

WILKI

O.S.T.R

**TOMASZ
MAKOWIECKI**

BRYSKA

**GRAŻYNA
ŁOBASZEWSKA**

**III FESTIWAL
TRZY KOŚCIOŁY**

ORGANIZATORZY

PARTNERZY

PATRONATY MEDIALNE

